

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Muzeul Digital al Romanului Românesc

revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Acest roman a fost digitizat în cadrul proiectului Muzeul Digital al Romanului Românesc 1901-1932, inițiat de Revista Transilvania, organizat de Complexul Național Muzeal ASTRA și co-finanțat de Administrația Fondului Cultural Național.

Sugestie de citare a arhivei:

Baghiu, Ștefan, Vlad Pojoga, Cosmin Borza, Andreea Coroian Goldiș, Denisa Frătean, Daiana Gârdan, Alex Goldiș, Emanuel Modoc, Iunis Minculete, David Morariu, Ovio Olaru, Teodora Susarenco, Andrei Terian, Radu Vancu, Dragoș Varga. *Muzeul Digital al Romanului Românesc: 1901-1932*. Sibiu: Complexul Național Muzeal ASTRA, 2020. https://revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932.

This novel was digitized for the project The Digital Museum of the Romanian Novel 1901-1932, initiated by Revista Transilvania, organized by ASTRA National Museum Complex and co-financed by The National Cultural Fund Administration.

Citation suggestion:

Baghiu, Ștefan, Vlad Pojoga, Cosmin Borza, Andreea Coroian Goldiș, Denisa Frătean, Daiana Gârdan, Alex Goldiș, Emanuel Modoc, Iunis Minculete, David Morariu, Ovio Olaru, Teodora Susarenco, Andrei Terian, Radu Vancu, Dragoș Varga. *The Digital Museum of the Romanian Novel: 1901-1932*. Sibiu: Complexul Național Muzeal ASTRA, 2020. https://revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932.

Stafiile dragostei

237263

ROMANUL CELOR 4:

ALEXIS NOUR,
DOCTORUL YGREC,
SĂRMANUL KLOPȘTOCK
ALEXANDRU BILCIURESCU

Prețul Lei 60

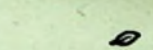
Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901 1932

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Stafiile dragostei

ROMANUL CELOR 4:

ALEXIS NOUR,
DOCTORUL YGREC,
SĂRMANUL KLOPŞTOCK
şi
ALEXANDRU BILCIURESCU

Biblioteca Universităţii Regele Ferdinand I.
din CLUJ.
No. 19781929
EXEMPLAR LEGAL.

Editura „ADEVERUL“

BCU Cluj-Napoca
BCUCRG201986
Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

237263

859-31 (Nour. A.)

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/anii-1901-1932

9 Martie 1930

Alexandria Port-Egypt
Pe vaporul „Meduza".

Locotenentul de marină
comercială Remus Iunian
către
Ştefan Străjescu, grefier
la Ocol. Roşu, Bucureşti

Dragă Fănică,

Te vei mira desigur că după atâţia ani de tăcere, mi-am adus aminte de tine.

Nu ştiu dacă scrisoarea mea îţi va parveni sau nu, dar m'am gândit că aceşti patru ani care ne despart acum de clipa când am sărbătorit împreună numirea ta la Ocolul Roşu, n'au adus prea multe schimbări în locuinţa ta de burlac încăpăţânat, din strada Rinocerului.

Pe mine aceşti patru ani m'au făcut să cunosc aproape întreg globul pământesc, şi totuşi să prind un dor nemărginit de trecutul pe care numai cu tine pot să-l evoc...

Intreaga copilărie cu atâtea bucurii şi tristeţi a început să-mi răsară în minte, deşi mai înainte credeam că ea fusese înmormântată

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

împreună cu ultimele ființe în mijlocul cărora am fost crescut și atât de iubit. Dar tu? Ce mai faci, Fănică dragă? Cu ce te mai lauzi? Sunt aproape sigur că obiceiurile tale de noctambul și de boem incorigibil nu te-au lăsat să faci măcar un pas spre ușa oficiului de stare civilă!

Îți aduci aminte, cum, într'o seară „La Regina Șatrei" am jurat solemn în fața cenaclului nostru de „sugativi" că nu vom consuma decât vinul cel mai prost, spre a scăpa Bucureștii de el, și cum n'am fost în stare să ne ținem de angajament decât o zi și o noapte?

Dar cât de departe am lăsat în urmă vremea poznelor noastre! Cutreerând lumea am dat peste oameni și lucruri atât de curioase, pe câre în orizontul nostru strâmt de atunci, le întâlneam doar în romanele de aventuri...

Fachiri și vrăjitori de șerpi, derviși și baiadere, preotese ale cultului erotic, asceți și scamatori, gheișe și pirați, cartofori, escroci și asasini tocmiți cu bucata, toate aceste tipuri au trecut prin fața ochilor mei ca într'o panoramă nesfârșită...

Dar mai ales ceeace mi-a captivat spiritul și mi-a robit imaginația, a fost influența și

Muzeul Digital al Romanului Românesc
existentransilvania.ro/mdrr 1901-1932

puterea nemărginită a francmazonilor din orient, ce păstrează tradiţia şi ezoterismul vechilor alchimişti şi astrologi medievali...

Închipui-ţi, că unul din aceşti astrologi, bătrân ca Matusalem, mi-a pătruns taina aceea ce ţi-am desvăluit-o doar ţie în noaptea în care m'ai petrecut până la vapor, când am părăsit patria pentru atâţia ani.

Ştii ce mi-a spus bătrânul?... Par'că ar fi fost acolo!...

„Văd două femei într'o cameră slab luminată de o candelă. Una e palidă şi întinsă pe pat. Cealaltă se apleacă asupra ei. Clipirea candelei joacă pe masa de noapte încărcată cu doctorii, luminând deasupra patului un chip pictat de femee c'un prunc în braţe".

Bolnava spune celeilalte femei:

— „Te conjur să-mi îndeplineşti ultima rugăminte... Il las pe băiatul meu Remus, în grija ta... Ştiu că bărbatul tău nu se amestecă în ceeace faci. Caută ca Remus să nu fie influenţat de tutorele său, acest unchiu lacom şi interesat. Băiatul să fie cu inima cât mai aproape de tine şi de fetiţa ta, pe care noi hotărîsem să i-o dăm mai târziu de soţie. Fii sora mea iubitoare şi nu numai prietena cea mai bună!"

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Cealaltă femee întinde mâna spre pictura luminată de candelă şi zice cu voce tremurândă:

— „Iţi jur pe viaţa mea şi pe viaţa copilei mele că voi face precum spui. Tamara şi Remus se vor lua îndată ce va fi cu putinţă, după cum am hotărît împreună cu tine, încă dela naşterea ei..."

Ascultam aiurit, pe când bătrânul îmi descria ceeace eram aproape să uit. El privi din nou în tăcere prin prisma-i magică de cristal şi ţinând mâna mea stângă la urechia lui dreaptă, mai spuse:

— „Văd femeea bolnavă, care-şi doarme somnul de veci... La căpătâiul ei plânge cealaltă femee, iar la picioare un băiat svelt, cu faţa de var, lasă să pice lacrimi mari din ochii lui brumaţi ca pruna în toamnă târzie.

Acest băiat eşti tu! Imi zise bătrânul, scuturându-mă de umăr. Să ştii că o fiinţă destinată ţie te aşteaptă!... Ori şi unde şi ori cât vei rătăci mânat de profesiunea ta nomadă, Tamara într'o zi va trebui să fie a ta şi tu al ei. Astfel a hotărît destinul!..."

Din clipa aceea şi până astăzi, liniştea m'a părăsit şi nu mai îmi revine nici în somn.

Vagabondajele mele maritime ducându-mă fatal tot mai departe de ţară, am căutat să

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mam1901-1937

mă interesez de soarta Tamarei pe care n'am mai văzut-o de 7 ani.

Am scris la vechea adresă d-rului Ovidiu Heraclide, însă n'am primit nici un răspuns. Ori că s'a mutat, sau poate cu vârsta, ticurile lui accentuându-se, el a devenit şi mai original decât fusese înainte! N'am scris doamnei Heraclide ca să nu provoc caracterul susceptibil al doctorului. Acesta ar fi putut citi printre rânduri şi interpreta scrisoarea mea drept intenţii matrimoniale, eu voiam însă, deocamdată, să intru în corespondenţă cu această familie.

Pretextul de care am uzat scriind doctorului, a fost foarte simplu. M'am interesat dela acest vechi prieten al familiei mele de soarta fostului meu tutore, unchiul Grigore, cu care deşi lichidasem la majorat contul întregii moşteniri, el îmi jurase răsbunare deoarece crezuse că n'o să fiu atât de sever în verificarea socotelilor de tutelă.

Planul meu era următorul: doctorul mi-ar fi răspuns la întrebările puse şi desigur că în scrisoarea lui ar fi pomenit de nevastă şi de fiică, fiindcă eu le transmisesem salutări.

Cum vezi, însă, planul a eşuat. Nici unchiul nu dă semn de viaţă, nici doctorul. Deci recurg la tine.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Te vei întreba mirat ce rol ţi-am dat în afacerea asta! Puţină răbdare. Lasă-mă să-ţi explic...

Să nu crezi că mă consider de pe acum soţul Tamarei, sau, că cuvintele bătrânului mag m'au convins că vreo altă întorsătură a soartei nu mai îmi e rezervată.

Nu sunt atât de naiv; însă pentru liniştea mea sufletească şi ca să scap de-o ideie fixă vreau să cunosc precis situaţia în care se află în prezent această familie, precum şi, mai ales, Tamara însăşi.

Ţi-aduci aminte că te porecliserăm „detectivul", fiindcă la şcoală tu erai acela care descoperea, întotdeauna, printre camarazi pe cel ce ne fura creioanele, gumele şi penişele, iar mai târziu tot tu găseai de ale mâncării şi de ale băuturii, în epoca noastră de boemie, pe la prietenii sgârciţi şi pe la mătuşile de ocazie!

Deşi ţi-ai ratat cariera, făcându-te grefier şi nu şef al siguranţei, sau cel puţin judecător de instrucţie, sunt sigur că în chestia care mă interesează, vei reuşi să faci toate investigaţiile, aducând lumină „în această afacere întunecată", cum se scrie în romanele senzaţionale.

Rămân în Alexandria dela data de astăzi,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/?dm=1901-1932

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr/1901-1932

„Ascultam aiurit, pe când bătrânul îmi descria ceeace eram aproape să uit", pag. 6.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

cel puţin două luni. Scrisoarea aceasta îţi va parveni cel mult în zece zile. O trimit recomandată, sigilată bine cu ceară roşie şi cu recipisa de retour, graţie căreea voi şti că ai primit scrisoarea şi că o altă mână indiscretă n'a deschis-o.

Personal nu pot veni în ţară. Motivele ţi le voi spune poate mai târziu.

Iată adresa cea veche a doctorului Heraclide: Str. Sălciilor, 38.

Caută de află toate amănuntele privitoare la viaţa acestor oameni şi comunică-mi-le urgent.

Te îmbrăţişez, ca pe un frate, vechiul tău prieten,

Lt. Remus Iunian

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/?dlr=1901-1932

Bucureşti, 14 Martie 1930.

Ştefan Străjescu

către

Remus Iunian

Frate Remus,

M'am mutat de curând aci.

Singurii mei tovarăşi, scrisoarea ta de pe „Meduza" şi mixandrele albe din geamul de alături!

In nici într'un alt caz, — afară de acela al obiditei mele soarte, — problema fatalismului nu-şi înscrie mai faimos capriciul vrutelor ei, decât atunci când vârtejul lor m'a asvârlit într'o locuinţă cu uluca în uluca mohorîtei gospodării a doctorului *Ovidiu Heraclide*.

Stăm împreună pe aceeaş fundătură — fundătura Nabucodonosor, iar cocioabele noastre, surori în igrasie şi în ursuzluc, îşi plâng gloria pergamentului putregăitei lor temelii în zidul cimitirului *„Prevederea"*.

Cartier eminamente promiscuu: spălătorese, slujnici cu ziua, chelneri, chiromanţi,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mcrr-1901-1932

peţitoare, sacagii, alunari şi codoaşe îmbătrânite fete mari!

Ca un decor fals şi şters de aparentă spoială de lume cu oarecare greutate, fundătura Nabucodonosor adăposteşte în silnicia strâmtorii şi a umezelii atmosferei ei de cronică infectă, un student la Academia de Drept pentru care licenţa lui nu-şi găseşte încă o facultate de absolvire, un seminarist, caterisit înainte de popie, prins în dormitorul eclesiastic cu tablete de stupefiante sub căpătâiu, preparându-şi bocceaua pentru o mănăstire în care să-şi ispăşească autopenitenţa ce şi-a impus,—un sufleur fost actor şi actualmente sufleur, un impiegat dela „Măsuri şi Greutăţi" care trăeşte cu soră-sa, zice-se, şi un veteran al Conservatorului, Ulise Căliman, înscris la dramă, canto, contra-punct, principii, armonie şi fagot, numai aşa de dragul pletelor, al gulerului *„Sady-Carnot"*, al lavalierei stropită cu havay şi al numelui tipic actoricesc.

Fiecare în parte şi toţi cu toţii la un loc, m'ar interesa cât negrul sub unghie, inclusiv băcanul, cu toată omenia lui de a da pe datorie la leota asta de excluşi ai soartei dacă vrei, afară de bârfeala din fundul fun-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

dăturii lui Nabucodonosor care roiesc în jurul misterului de întunecoasă și disgrațioasă vâlvă, asediând agresiv tihna gospodărici doctorului Ovidiu Heraclide.

Bănuesc că numai cimitirul provoacă toată dihonia în mahala și toată prigoana pentru umila ascunzătoare a doctorului, profund suspectat!

Cine știe? Poate că și promoroaca înoroiată a străzii unde soarele se scumpește cu văpaia razelor lui, iar înserarea se așterne aci, parcă mai devreme ca în alte ulicioare, să predispuie indolența vecinilor la bârfe de circumstanță, pentru amuzamentul atmosferei de ratare și de iremediabilă remontare a soartei celor adăpostiți în ulița lui Nabucodonosor!

Ca s'o scurtez cu prea multe lămuriri, lumea de aci bombăne că, în *Valea Plângerii* din cimitirul „*Prevederea*" s'ar ivi la anumite ceasuri din noapte, stafii dezolate, cercetându-și hoiturile pe după cruci și că, colac peste pupăză, doctorul Ovidiu Heraclide s'ar îndeletnici cu învierea morților.

Vorbe!

Drăgaica a plecat, se zice, din văgăuna babei Postolea cărturăreasa — cărturăreasă nu-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr/1901-1932

mai așa de ochii lumii, — o cărturăreasă ce nu mai dă în cărți, dar care totuși păstrează în ferestruica cârpită cu un petic de piele dintr'un burduf de brânză, țintuit în cerceveaua funebru luminată de văpaia ftizică a unei lămpi de pușcărie, cele trei cărți de dat, în timp ce în dosul lor mătușa Postolea metachirisește felurimi de învârteli de dragoste!

Casa de ghicit și de iubit a bătrânei Postolea a căpătat subit o înfățișare care a umplut mai vârtos cu vorbe grele, gurile flecare ale vecinilor.

Dela o vreme, în cărți nu mai crede nimeni, iar întâlnirile amoroase scăpând de cenzura reglementării prostituției, cu ocaziunea proiectului de desființarea caselor ca atare, traficul voluptății remunerate, rămâne la libera transacție a părților în litigiu.

Așa fiind, bunica Postolea păstrând încă în geamul vizuinei ei macabre, emblema ghicitului, în ciuda celor trei fanți detronați, și-a renovat meșteșugul zodici în acela al *„beției reci"*.

Sugestionat de recenta cavalcadă contra consumatorilor de beatitudine fardată, am trecut și cu pragul patroanei Postolea pentru a vedea până unde a putut fi ultragiată *„înalta noastră pătură socială"* dupe urma u

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

nor biete prafuri care nu au nici măcar aroma unui Seidlitz!

De ochii lumii, și în deosebi de aceia ai patroanei Postolea, am tras și eu o priză de tabac sec și alb.

In realitate debutul meu în stupefiante a fost provocat de mirajul înclinărilor pentru detectivat, recunoscute chiar de tine în scrisoarea ce mi-ai trimis. Tabacul rigid și sălciu al cărturăresei m'a pus pe urme bune.

Lumea ademenită de alcoolul fad și inexistent, a dat drum clevetirilor!

Clevetitorii nu mă interesează.

Mă interesează în schimb transpunerea lor spirituală, ce mi-a folosit să aflu că *Tamara*, logodnica destinată ție în camera morții mamei tale, — camera aceea macabră de care îmi vorbești în scrisoare, stropită cu rubinul candelei și cu promisiuni zâmbitoare de viitor mai zâmbitor, printre zâmbetul Sfântului Arhanghel ce coborîse să-i ceară sufletul — a pierdut și ea la rândul ei, pe maică-sa, acum trei ani!

Deci doi orfani logodiți!

Așadar, mai mult pretext pentru grabnica voastră unire!?

Am aflat că este frumoasă, sveltă, și totuși puritană. Gulerul șorțului ei de iezuită, îi su-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/marti-901-1937

focă beregata, și nasturi mari curg din coșul pieptului învăpăiat, până în cataramele de aur ale botinelor, pe oglinda atlasului, într'o ghirlandă de sidef.

Miroase a anaforă, a scoarță de evanghelie, a mătănii preistorice — probabil unde a urmat la călugărițe.

Doctorul Ovidiu Heraclide a desrobit-o grabnic din penitenciarul egumenic și acum o ține legată fedeleș între zidul înalt al cimitirului *„Prevederea"* și cotețul meu de porumbei.

Rareori, pășește precaut prin gropile uliței Nabucodonosorului pentru a merge, cine știe unde, sau la vreo trebuință casnică, în compania suspectă a unui însoțitor mai suspect, Atanase — omul de încredere al doctorului — ghebos, afon și îmbrăcat într'un *café au lait* soit.

Gurile rele, ca în orice mișcări nelămurite, pun la îndoială inocența acestor plimbări. In realitate copila pleacă după târgueli, pentru a se reîntoarce în bucătăria unde o așteaptă tingirile pline cu soiuri, grăsimi și mirodenii, lăsând pe ghebosul însoțitor în camera de mortăciuni a părintelui, de unde acesta nu se arată nici când, lucrând intens pe mesele de

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

cristal și benocând morbi, fecale și felurimi de putregaiuri!

Intre două rântașuri, Tamara fredonează romanțe *en vogue* pe stihuri și mai *en vogue*, pândind încropitul bucatelor și un mire întârziat pentru a se încuia în biblioteca mamei sale moartă, unde o așteaptă clou-urile întâmplărilor senzaționale a începuturilor în dragoste, în vreme ce în atelierul doctorului, scârțâie dârz, ferăstrae și lanțete!

Mahalaua păstrează o stranie și discretă rezervă de apreciere pentru întunecoasa metehnă a doctorului, dar îl adoră pentru refuzul plății consultațiunilor — un fel de altruism derivând mai mult tot dintr'o metehnă de mizantropie, decât dintr'un sentiment de îndatorire umană.

Femeilor bolnave le e închisă intrarea!

Pentru maladii incerte, adică pentru văicărelile pseudo-bolnavilor sugestionați, aplică tratamente drastice, neomedicale.

Un tabetic cronic luat în pumni la intrare, și-a recăpătat subit reflexele.

Onorariile în animale, de preferință becațe, iepuri, câini, pisici și găini, nu le refuză.

Pe deasupra, cotețele îi sunt pline de asemenea lighioane.

Parcă am obosit de atâta trăncăneală pe

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/ro/1901-1932

chestiuni care de altfel nu mă interesează nici chiar pe departe și sub nici un fel de aparență de înrâurire!

Totul a purces din ideea de a reîmprospăta legătura de vechi camarazi de entuziasm, de nevoi și de năzuințî!

Atât!

Plouă intens și agasant în fundătura Nabucodonosor.

O babă îmi spuse că unchiul tău Grigore, declarat falit fraudulos, a dispărut. Poliția îl caută. Probabil că s'a sinucis!

Cadavrul lui se svonește c'a fost pescuit în delta Dunării.

Atât deocamdată, pentru ziua de azi, din gura babachii Postolea și de prin împrejurimile viciate de vedenii, de arătări, de stafii și mormoloci.

Cu neperitoare frăție,
Ștefan.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

București, 18 Martie 1930.

Doctorul Heraclide

către

Profesorul Aders din Heidelberg

Scumpe și iubite maestre,

Sunt în sfârșit în stare, după atâția ani de lungi și laborioase experiențe să vă dau vești asupra unor începuturi de succese ce am avut în rezolvarea uriașei probleme la a cărei deslegare m'am înhămat și cărcea, cred, îi voi consacra anii ce mai am de trăit.

Am avut în timpul din urmă mult de suferit din partea științei oficiale, din partea „savanților" noștri, incapabili de a concepe raporturi noui între fenomene, și lipsiți cu totul de imaginația care se cere și creatorului în domeniul științei pozitive, cum se cere și în artă ca și 'n literatură.

Nu voi mai avea nici un contact cu Universitatea noastră. M'am izolat cu totul într'un cartier dela periferia Capitalei, unde am găsit o locuință confortabilă, o curte mare și

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

încăperi multe în care mi-am putut instala, într'o sala spațioasă, un laborator de electro și magnetofiziologie, apoi un laborator pentru seruri și vaccinuri, un laborator pentru păstrarea vitalității țesuturilor și organelor separate de corp (sistem Carel).

In fundul curții am o cameră pentru conservarea cadavrelor și alta în care, în cuști grilajate, încălzite iarna și bine ventilate vara, îmi țin animalele pentru experiențe.

Am reușit să obțin câțiva câini și cocoși de o rassă superbă. Maimuțele — pentru trimiterea cărora din Hamburg, ați intervenit dv.,— mi-au sosit și se bucură de o sănătate desăvârșită.

Am modificat procedeul lui Carel pentru păstrarea vitalității țesuturilor. Grație curenților electro-magnetici pe care îi aplic pe capătul dinspre cord al nervului pneumogastric, în ședințe de câte 15 minute la fiecare oră, am reușit să țin viu și în stare de automotor un cord scos din corpul unui câine — timp de 7 luni de zile.

La această păstrare a vitalității în mușchiul inimii, contribuie fără îndoială grupurile de celule nervoase închise, ca niște ganglioni, între fibrele mușchiulare ale inimii. Ele constitue tot atâtea centre autonome ce regulează

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

mişcările inimii şi îi dau tonusul vital independent de impulsurile care sosesc la cord prin marele nerv pneumogastric şi prin sistemul nervos al marelui simpatic.

Dar, iubite şi venerate maestre, ori cât aş fi dorit să mă stăpânesc şi să nu vă vorbesc încă despre marea descoperire, despre marele meu succes din urmă, până ce experienţa nu va fi ajuns în cea mai desăvârşită a ei expresiune, nu pot închide această scrisoare a mea fără a vă spune entuziasmul şi bucuria de care-i inundat acum sufletul meu. E prea mare, prea imensă bucuria mea, ca ea să nu se reverse şi asupra unui alt suflet. Şi cui să-i împărtăşesc această stare sufletească a mea dacă nu maestrului şi prietenului meu intelectual din Heidelberg.

Află deci, iubite şi venerate maestre, că sunt la începutul realizării miracolului unic: Învierea morţilor!

Am reuşit să înviu un câine care zăcea mort de trei zile!

După a doua injecţie de adrenalină în cord şi o aplicare, timp de zece minute, a electrozilor în porţiunea cervicală a pneumogastricului, câinele mort s'a sculat, a făcut câţiva paşi intrând cu picioarele într'o cuvetă ce-i sta înainte (ceeace dovedea că vederea nu-i reve-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/?dm=1901-1932

nise) şi apoi căzu mort, fără a-l mai fi putut din nou învia, cu toate încercările mele multiple. Voi continua a vă ţine în curent mai des, cu viitoarele mele experienţe care — sunt convins — că vor reuşi.

Până atunci, o cordială strângere de mână

dela al dv. devotat,
Heraclide.

P. S. Am acum gata serul anti-mascul şi anti-femel. Le încerc pe amândouă asupra cocoşilor şi găinilor.

Elixirul lui Busquet cu care acesta crede că-l va bate pe Voronoff şi Steinach, mi-a sosit deasemenea.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/rndrr1901-1932

Jurnalul Tamarei Heraclide

17 Aprilie. — Sărbătorile Paștilor au trecut și tata nu-mi dă voie să mai merg în cimitir la mormântul mamei.

Atanase i-a spus că plâng prea mult acolo și că deaceea slăbesc și mi-s nervii zdruncinați.

Într'adevăr, a început să mă plictisească grija casei și bucătăria. Nu mai am poftă de mâncare. Primăvara mă chiamă în cimitirul înflorit. Aș vrea să stau ore întregi pe iarbă și să respir mirosul liliacului... Ca anul trecut să visez și să văd printre gene pe mama...

Dar tata mi-a spus azi la masă că nu mai sunt fetiță mică și că la 17 ani trebuie să văd mai serios de gospodărie... Tata devine tot mai straniu. Vorbește din ce în ce mai puțin și doar pe șoptite cu Atanase...

De altfel rămân aproape toată ziua singură în casă și cânt la pian în surdină ca să nu se audă în pavilion. Mă uit atunci mereu pe fereastră și pândesc ca nu cumva să iasă ei pe

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistaarhivaniro/md/1901-1932

neașteptate din pavilion și să mă surprindă cântând!...

De ce nu le place muzica?

Sunt foarte curioasă să știu ce au făcut ei cu pisica cea albă pe care Atanase a adus-o în pavilion acum patru zile. N'am văzut să fi scos afară cadavrul ei spre a-l arunca la gunoi... Mă tem să n'o chinuiască prea mult. Și nu pot să văd măcar c'un ochiu ce se petrece acolo înăuntru. Tata nu vrea să priceapă că poate din pricina aceasta sunt atât de nervoasă, și nu fiindcă mă duc la mormântul mamei — singura mea mângâiere...

18 Aprilie. — Nimic nou. O zi ca aceea de ieri... Pisica cea albă a fost dusă de Atanase la gunoi, dar n'am văzut de data asta nici o urmă de sânge sau de lovire. Par'că ar fi împăiată...

19 Aprilie.—Azi n'am avut poftă de muzică. Am căutat în cărțile mamei și m'am hotărît să recitesc acelea pe care au rămas unele rânduri subliniate de ea cu creionul.

„Le Lys dans la Vallée" al lui Balzac, *„Werther"* al lui Goethe și *„Poeziile"* lui Lamartine. Dar n'am citit decât rândurile subliniate. Tare mă miră aceste subliniări. Deși

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

încă nu cunosc viața decât din romane, îmi închipui totuși că biata mama n'a fost înțeleasă de tata și că a trebuit să-și caute aiurea iubirea. Și se vede că conștiința a torturat-o foarte mult, pentru că a dat atenție deosebită gândurilor chinuite ale eroilor din romane ce se sbat între dragoste și datorie...

Dar ce frumos e să fii iubită și să iubești!...

Mi se pare însă că toate acestea există numai în cărți. Pentru mine nu văd nici o scăpare din orizontul strâmt în care mă aflu și care se întinde abia până dincolo de zidul acestui cimitir.

Ce mă așteaptă? Să mor de oftică sau să fug la mânăstire...

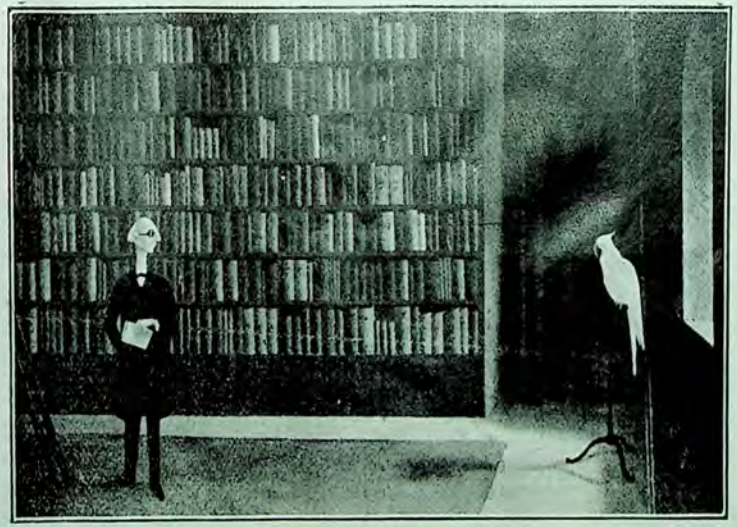
20 Aprilie. — Astăzi am fost tare nervoasă. Când stau la fereastră și privesc la noroiul străzii, mi se tot pare că cineva se apropie încet pe la spatele meu și vrea să mă sperie!...

Am încercat să citesc stând în fotoliul mamei, dar am aceiași impresie de teamă. Sunt atât de singură!...

Cu toate că tata îmi spusese că sub nici un motiv nu trebuie să-i tulbur liniștea când lucrează, am simțit nevoia să văd pe cineva și să aud un glas omenesc. Am ieșit din casă și m'am apropiat de pavilion. Am ascultat. Se

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/rdr1901-1932

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistaraftsivania.ro/mdr1901-1932

Papagalul înviat. (Una din experiențele doctorului Heraclide).

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

auzeau par'că sgomote de ferestrău, de ventilator electric și un chelălăit slab de câine... Apoi vocea tatei care spunea lui Atanase:

„Sub creerul mic!"

N'am știut ce să fac... Și am fugit înapoi în casă... M'a apucat aci și mai mare frică... Am început să plâng până n'am mai putut. Apoi am pregătit masa de seară... Tata și Atanase au mâncat în tăcere și m'au trimis să mă culc de vreme.

Mare noroc că fereastra mea dă în stradă și odaia e luminată de felinar. Ușa am încuiat-o de două ori. Mă gândesc că nici o primejdie nu mă amenință, dar sunt foarte tristă. Scriu aceste rânduri și mă culc...

21 Aprilie.—Ce surpriză neașteptată! Intr'o biblie veche și decolorată pe care am văzut-o adesea în mâinile mamei, am găsit fotografia unui bărbat foarte frumos. O las deacum înainte lipită pe foaia de astăzi a jurnalului meu.

El are părul mătăsos și ondulat. O frunte înaltă, ochii plini de vise. Seamănă cu *Lordul Byron*... Oare cine o fi? Printre fotografiile rămase în albumul familici, nu are nimeni trăsăturile lui! A fost iubitul mamei în prima ei tinerețe? Pentru el a suferit atât? Rân-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistetransilvania.ro/mdrr1901-1932

durile subliniate au vre-o legătură cu această fotografie?

Nu cred că vreodată să obțin vreun răspuns acestei întrebări... Numai tata ar putea să mă lămurească. Atanase n'are de unde să știe...

22 *Aprilie*.— Vai de mine! Dar să povestesc cum s'a întâmplat...

Ziua de astăzi a fost luminoasă și caldă. Masa de seară am luat-o ca de obicei cu tata și cu Atanase, care s'au întrecut în mutenie... Apoi am rămas iar singură... singură cu gândurile mele...

Am deschis fereastra dela sufragerie ce dă în curte. Era parcă și mai cald decât ziua... Luna se ascunsese și arunca în curte raze spălăcite... Clipele treceau încet, încet, iar eu îmi frământam gândurile căutând să desleg taina cu fotografia găsită în biblia ce aparținuse mamei. Și cu toate că ședeam în semi-obscuritate, nu-mi era teamă!...

Cât oiu fi stat la fereastră, nu știu... Dar m'am uitat din nou la fotografie și am simțit renăscând în mine speranțe și puteri noui.

Dacă mai sunt undeva în lume asemenea chipuri ca acesta de pe fotografie, atunci viața mai poate fi încă frumoasă.

Aceste trăsături, în lumina mată a lunei

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr/1901-1932

pline și voalate, luau o înfățișare magică.... Dar m'am gândit că a fost și el un om ca toți oamenii, asemenea acelor câțiva tineri pe care îi întâlnesc uneori pe stradă... Și totuși mi se pare ceva supranatural în această frumusețe ai cărei ochi sunt brumați ca pruna în toamna târzie...

Tot stând așa nici nu mi-am dat seama cât de iute trecuse timpul. Am tresărit auzind ceasul din iatac bătând 12... Am vrut să închid geamul și să mă duc în odaia mea... De jos din cabinetul tatii, se auzeau pașii săi nervoși și obișnuiți... Vedeam în fața mea pavilionul și zidul alb al cimitirului... Atâta....

Dar deodată, mi se păru că dincolo de acest zid, o arătare albă alunecă ușor dinspre grupul castanilor spre zidul casei noastre...

(Nu-mi pot veni în fire nici acum). N'am mai avut curajul să privesc mai departe. Am închis geamul și cuprinsă de spaimă am fugit în odaia mea... Nu pricep nimic... Cine, sau ce ar putea să fie?...

23 *Aprilie*. — Mi-e frică... Și totuși o curiozitate inexplicabilă și o forță mai puternică decât teama cea mai mare, m'au silit exact la aceeași oră ca ieri, la ora 11 seara, să privesc din nou pe fereastra din sufragerie....

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

N'am deschis totuşi geamul. Lucru straniu, acum nu mi se mai pare că cineva se apropie de mine pe la spate, din odaie, ca să mă sperie. Aştept să-mi răsară în faţă neplăcuta surpriză. Dar mi-a fost zadarnică aşteptarea. Nici după miezul nopţii n'a venit nimeni....

Poate că ieri mi s'a părut, poate că n'a fost decât o viziune a nervilor slăbiţi...

Nu pot scrie nimic din cele ce s'au mai petrecut astăzi, deoarece faţă de acest eveniment, prea puţin înseamnă celelalte...

24 Aprilie. — Sunt tare speriată şi nu ştiu ce să mai cred... Azi am văzut din nou stafia şi n'am avut tăria să mă uit până la sfârşit. Era să ţip şi bine că m'am stăpânit...

In clipa când stafia s'a apropiat de zidul casei noastre, m'am tras înapoi îngrozită şi am fugit... Dar mâine trebuie s'o văd... Trebuie cu orice preţ să-mi dau seamă de ceeace se petrece... La urma urmei nici nu cred să fie stafie! Prostii băbeşti! Trebuie să fie un om rău sau un glumeţ de prost gust!...

Dar dacă e într'adevăr o stafie?...

25 Aprilie. — N'am voinţă! Sunt o jucăria în mâna soartei! Toată pânda mea a fost zadarnică, deoarece m'am speriat din nou... Totuşi prea regulat şi prea real apare această stafie!... Nu mai ştiu ce să cred!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/micro1901-1932

26 Aprilie. — Iată că s'a deslegat enigma!... Sunt o fată neștiutoare, însă, cele ce am scris zilele trecute dovedesc că am avut dreptate gândindu-mă că stafia trebuie să fie un om ce urmărește cine știe ce plan complicat!

După ce ceasul din iatac vestise ora 11, m'am apropiat de geamul din sufragerie și am privit în noapte prin fereastră...

Tăcere. Auziam doar bătând ca un orologiu propria mea inimă. Privii în sfârșit cu atenție stafia... Era bineînțeles un om înfășurat în cearceaf și atâta tot. Am priceput aceasta observându-i mișcările. S'a urcat binișor pe zidul nostru și a sărit în curte, după ce mai înainte făcuse parcă semne unor ființe nevăzute din cimitir. Apoi și-a scos cearceaful. Atunci nu m'am mai speriat. Sunt sigură demult că nici un hoț sau asasin nu poate să aibe de scop casa noastră. Bani nu ținem și nici nu avem mulți. Lucruri de valoare nu se găsesc la noi. Toată mahalaua știe că nu suntem bogați.

Și nu m'am înșelat... Stafia era... Atanasc! Dar nu ghebos, ci destul de înalt! Ce căuta el în cimitir? Cui făcea semne? De ce nu mai era ghebos? Aha! El se preface în cursul zilei? Se preface și când eșim împreună după târgueli? Mi-e teamă că urmărește ceva necurat.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/rndrr1901-1932

curat! Bine că nu m'a observat că-l pândesc.

Ce lucru straniu, frica mi-a trecut! Dar curiozitatea precum și dorința de a descurca firul acestei întâmplări, mă vor face să deschid bine ochii.

De azi înainte prudență și atenție!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr/1901-1932

București, 19 Aprilie 1930.

Ștefan Strajescu
către
Remus Iunian

Frate Remus,

După cum ai observat, consolarea crucificării mele în ulița Nabucodonosor, rezidă clar în scrisoarea ta depe „Meduza" și în mixandrele albe din fereastra vecină.

Dar scrisoarea ta s'a fanat — adică s'au fanat bucuriile provocate de veștile ce mi-ai adus printr'însa, întrucât de dragul tău și al scrisorei, am învățat-o pe dinafară, ceeace exclude orice farmec de bună noutate, iar mixandrele de alături, spre seară pălesc, se închid și adorm în burhaiul și puturoșenia străzii!

Am târît în igrasia cocioabei mele și pe mama — cel mai pertinent și mai îndrituit tovarăș al unei vieți în care oasele și iluziile întârzie fără nici un sens pe pământ.

Din vreme în vreme ne mai deschide ușa Olympia, învățătoare în mahalaua *„Trei Coceni"*, aducând în șorț o margine de plăcintă

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

sârbească pentru mama și un buchet de flori ieftine pentru masa mea de lucru.

Astfel de gâteli și de atențiuni pornite din îndemnul leal al unui suflet larg ca o cugetare, senin ca un ocean și sfios ca un luceafăr, ne depărtează mult de ursuzlucul vieții.

Incolo, același decor!

Cu singura deosebire, sub raportul mizeriei, că mamei i se apropie sfârșitul.

Am grijit-o astăzi de dimineață și nu-mi pot explica misterul de a fi împărtășit și eu ceva din mulțumirea ei sufletească provocată de o linguriță de vin citit!

Poate că unde împreună formăm un singur așezământ biologic de fire și pulsații, prin torentul cărora s'a prelins din mâna duhovnicului, un strop de băutură din prea slăvitul ospăț din *„Cana Galileii"*!?

Ascară a căzut o stea...

Undeva, alături sau mai departe, unde, nu știu, un pian desacordat suspină printre indrușaimile din geamuri, înamorarea pajului Siebel din *„Doctorul Faust"*.

Probabil că în iatacul actorului Căliman, se bea, se dansează și se minte.

Această digresiune între accidentul stelei căzute și avântul pajului Siebel, o strecurai pentru a mă scutura de obsesia înfrângerii

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1937

astrului, ferindu-mă a crede că suspinul lui va trebui să-şi găsească revanşa în preludiul vreunei nenorociri!

Dar să trec grabnic la întâmplări mai palpabile.

Sper că ai ajuns la concluzia că din toată nesăbuita mea scrisoare cu privire la lumea în care îmi dumec declinul, nu reiese altceva care să mă fi determinat a-ţi răspunde, decât obligaţiunea seacă a unui *răspuns* la o scrisoare, alături de intenţiunea de a te informa de o *lume* a cărei *vitalitate* şi exterior nu mă interesează decât sub raportul surprizelor detective.

Atât şi nimic mai mult.

Cercetările mi-au fost însă întrerupte de evenimentul morţii mamei!

S'a stins, buna şi oropsita de ea, la şase ore şi jumătate în dimineaţa unei sumbre vineri, cu toate vinerile postite neîntrerupt timp de 84 ani, ceeace nu a împiedicat pe Sfântul Arhanghel să tragă sabia şi să-şi aşeze palmele cruciş pe pieptul ei scurs — palmele care mi-au şters ochii plânşi, mi-au aşezat mirul pe frunte şi mi-au adus dumicaţii la gură un sfert de secol împlinit.

Am îngropat-o seara, târziu, după apusul

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901_1932

soarelui, — soarele la care se închina când icoanele erau prea departe — în goana unui dric deşelat, urmat de un cioclu cu gura plină de înjurături ale căror refrenuri veneau din altă gură tot atât de plină de înjurături, gura vizitiului ce se înfuria amar pe nişte oameni care se hotărăsc să moară pe ploi, ce distrug harnaşamentele de gală ale morţii.

Bunătatea Olympiei a înlocuit într'o măsură pe aceea a mamei.

Şi această bunătate a creiat o afinitate stranie, — o stranie apropiere de sentimente, o nedesluşită şi turburătoare dorinţă de perpetuă întovărăşire şi de nepieritoare înfrăţire!

Dar concediul Olympiei a expirat şi redeschiderea cursurilor din *„Trei Coceni"* m'au lăsat şi fără îngrijirile ei!

Absenţa crudă a Olympiei, după cruda moarte a mamei, mi-a redeşteptat imaginea *Tamarei*.

N'aş putea să-ţi punctez sub ce magică şi inexplicabilă adeziune sufletească s'a născut în mine dorinţa de a cunoaşte neîntârziat pe frumoasa şi prea cuminte vecină de peste uluci!

Singurătatea ucigătoare?

Plecarea Olympiei?

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr/1901-1932

Mirajul sau orgoliul tainelor profund învăluite de mister?

In sfârșit, intens grimat și înțolit cu zdrențele împrumutate dela actorul Căliman, m'am prezentat doctorului Ovidiu Heraclide, simulând o metealnă.

Probabil că ițoalele actorului m'au trădat sau în orice caz, neîndemânarea simulacrului boalei mele a contribuit ca doctorul să nu-mi dea nici o atenție, recomandându-mi un leac la întâmplare; în timpul acesta am avut destul răgaz să observ în posomorîtul său cabinet de invențiuni, o sumedenie de bazaconii, de instalațiuni draconice, de retorte, de îndrăcite parascovenii tehnice, de multe și încurcate mașinării, de indescifrabile embleme, meterezuri de cristal, cuptoare de alamă în care mormăiau flacări ascunse și din care se înălțau aburi puturoși albaștri, din mortăciunile puse la fiert, — ochiane, furculițe și scalpele, iatagane și cimbriste, — în sfârșit un arsenal diabolic însăcsănat cu scule de stors carne, de sdrobit oase, de ucis oameni, și de înviat morții.

Dar de ceeace însă îmi ardea sufletul să văd, nu a fost chip, — Tamara!

Am plecat, natural fără să las pe masa de consultații nici un gologan, din moment ce nu

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/marr1901-1932

dusesem cu mine doctorului nici un fel de boală decât aceea a conjurațiunii mele detective.

Intr'o vreme m'am hotărît să ies în drumul Tamarei.

Am zărit-o.

Era mai limpede ca dimineața care îi scălda în limpezimea aerului, nevinovăția, noblețea și virginitatea.

Abia am putut să-i strecor prin buzele supte de sfiiciune, în urechea ei, învăpăiată de îndrăsneala mea, două șoapte, și dromaderul Atanase se și ivi, ca din pământ, urmat de un cocoș sălbatec, de un cotoi de Angora și de un merinos monoclat.

Cocoașa lui Atanase se ataşă grabnic în apropierea Tamarei și lighioanele se pierdură în urma lor, în buruienile din curtea bisericii Sfântul Ion Gură de Aur.

Printre două zăbrele din gardul bisericii, ne-am schimbat, hoțește, câte un salut din priviri.

Cocoșatul ne-a simțit.

Sunt hotărît s'o pândesc până când prilejul are să mi-o aducă în cale, fără suita asta de spurcăciuni.

Te voi ține în curent.

Simt că Tamara îmi este necesară atât timp

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr/1901-1932

cât Olympia reușea să mă depărteze de contemplarea inutilă a viziunii mamei ce pierdui!

Dacă însă agasanta mea insistență va fi de natură să-i deștepte în suflet o dragoste în afără de accea ce năzuința mea îți documentă mai sus, atunci voi dispare pentru a împlini astfel dorința veneratei tale mame, lăsată cu limbă de moarte, de a fi tu cel dintâi logodnic al Tamarei.

In schimb, dacă ar fi cu putință, cocoșatului i-aș strecura șoricioaică în mâncare.

Cu aceeași persistentă frăție,
Ștefan

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mcrr1901-1932

București, 20 Aprilie 1930.

Doctorul Heraclide

către

Profesorul Aders din Heidelberg

Venerate și prea iubite maestre,

Mă aflu și acum sub impresia răspunsului dv., atât de încurajator pentru cercetările mele de laborator și atât de emoționant pentru mine prin prietenia ce mi-o arătați.

Ideea „Serului anti-femel și anti-mascul" s'a născut în mintea mea sub înrâurirea a doi factori.

Mai întâi, viitorul iubitei mele fiice Tamara.

Ea a trecut, de vreo trei ani, de epoca pubertății și văzând-o agitată sub imboldul pornirilor și instinctelor tinereții mă apucă pentru viitorul ei, griji, pe care dv., ca fiziolog și ca părinte, desigur că le veți înțelege mai bine decât alții.

Aș vrea apoi să-i evit decepțiile și necazurile care au dus-o la mormânt pe maică-sa, atât de tânără și nevinovată.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr/1901-1932

Și al doilea factor care m'a împins la invenția celor două seruri sunt toate tendințele serologiei moderne.

Se știe astăzi că atunci când în corpul unui animal pătrund substanțe străine, toate celulele lui intră în funcțiune spre a fabrica produse de apărare contra acelei substanțe. E un lucru banal cunoscut azi de toți.

Pe această idee, ajunsă azi arhicunoscută. s'a bazat și doctorul Busquet când a fabricat serul lui, și ca adevărește azi minunea pe care a realizat-o Faust când și-a vândut sufletul lui Mefisto.

Doctorul Busquet și-a zis: când omul îmbătrânește, în sângele lui, pe lângă otrava bătrâneții trebuie să fie și o contra otravă, fabricată de celulele corpului în stare de apărare.

A luat deci sânge dela un taur bătrân și l'a injectat unui taur tânăr. Sângele tânăr s'a pus în gardă fabricându-și anti-corpi, contra otrăvurilor bătrâneții. Ei bine, doctorul Busquet a luat sânge dela acest taur tânăr ce conținea contra-otrăvurile bătrâneții și a fabricat din el serul întinerii oamenilor bătrâni.

Și acum iată-mă ajuns la serul meu anti-femel și anti-mascul. O să vezi, scumpe maestre, că prin această invențiune a mea vom reuși, însfârșit, să ne eliberăm de tirania instincte-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

lor dominante ale speciei, de pornirile noastre animalice, de pansexualismul freudian.

M'am convins că în sângele omului normal circulă substanțe care învinge tendințele spre homosexualitate, lăsând liberă numai acțiunea acelor substanțe, care împing — în vederea perpetuării speciei — pe individu spre individul de sex opus.

Am reușit să izolez din sângele animalelor tinere cele două substanțe și astfel din sângele animalelor mascule am scos corpi antimasculi, iar din cel al animalelor femele corpi-antifemeli.

Corpii antifemeli luați dela cobai, i-am injectat cocoșilor și experiența a reușit de minune.

Găinile, sărmanele, se țineau mereu după ei având fiecare aerul de a le spune ca'n „Luceafărul":

Mă dor de crudul tău amor
A pieptului meu coarde,
Și ochii mari și grei mă dor,
Privirea ta mă arde!

Ei așa! Cocoșii treceau fără a le da cea mai mică atențiune. In zadar găinile le dădeau târcoale, și-i încălzeau cu razele termice venite din corpul lor. In zadar trimiteau ele e-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/ind/1901-1937

Spaima în mahala din pricina stafiilor cimitirului Prevederea.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Biblioteca Universității din Cluj • ROMÂNIA •

18 68 Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

fluviile lor magnetice spre cocoşi pentru a le roşi crestele şi a le umfla penele.

Ca şi „Luceafărul" lui Eminescu, cocoşii treceau dispreţuitori, „nepăsători şi reci".

Dar am injectat serul meu antimascul unor căţele ale vecinilor mei. Aceleaşi fenomene de repulsiune sexuală, dar de astă dată din partea femelelor. Rezultatul a fost că toţi câinii vecinilor îşi părăsiseră stăpânii şi curţile lor, pornind-o în alte cartiere spre a-şi găsi partenere.

Experienţa cu aceste două seruri o voi face în curând în clasele superioare ale unui pensionat de domnişoare din Capitală. Dacă reuşesc — cum sper — voi încerca s'o eliberez şi pe Tamara de jugul acelui faimos „libido" de care e plină întreaga natură.

După cum vedeţi, iubite maestre, chestiunea este de o importanţă universală. Şi e însemnată mai cu seamă din punctul de vedere al fericirii unicei fiinţe pe care o ador... a Tamarei ce vă trimite mii de complimente şi de cordiale salutări prin

devotatul dv.
Dr. Heraclide

P. S. Experienţele de «vitalizare», care vor deveni cum sper, experienţe de adevărată resurecţie, le continui. Am vitalizat un cobai care zăcea mort de o săptămână. A supravieţuit 8 zile după vitalizare.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/rdr1.901-1932

București, 4 Mai 1930.

Ștefan Străjescu

către

Tamara Heraclide

Superbă arătare,

M'am desmeticit!

Nenorocirea pentru mine a fost că, ochii mei plânși nu au avut a căuta într'altă parte, — știu eu unde, — în vid, avea, sau în mormânt precum ar fi trebuit!

S'au întâlnit cu ai d-tale!

Nici eu și nici ei și mai puțin d-ta, nu suntem nimeni de vină!

Stupida și neprevăzuta de întâmplare, cată să ispășească tot oprobiul pe care îl aștept ca pe o mântuire — mântuirea resemnării, a uitării, a uriii și a morții.

Egal le aștept pe câteșitrele știind că au să vină din mâna d-tale!

Le aștept hotărît, sedus și îndatorat ca un isbăvit, din mâna d-tale deprinsă cu moartea, din mâna d-tale care învie moartea!

Eri, spre târguit ți-am văzut (ah, domaderul Atanasc dacă nu și-ar fi interpus toltoașa

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr 1901-1932

din spinare, între d-ta şi orizont, i-aşi fi văzut mai clar) — ochii, acele divine ferestre ale unui suflet mai divin — doi ochi asemenea unor stele fără colţuri, adânci, înfiorători de frumoşi şi totuşi straniu de calmi, uşor treziţi, din când în când, de o văpaie care pleacă din inimă şi li se proptesc în lumini, lăsând în urma privirilor lor fierbinţi, o noapte plină de făgăduinţi, într'o lenevie voluptoasă, ca într'un basm, — basmul întâilor priviri, o noapte de exotice proecte, în care scapără cremenea dorinţelor!

I-am urmărit nebun de bucuria frumuseţii lor neasemuită, pe după grilajul bisericii Sfântului Ion Gură de Aur.

Cocoaşa lui Atanasc a fost totuşi atât de joasă, încât am putut sorbi, eşit din minţi, înlăcrămarea lor duioasă dintre genele de catifea şi al căror întuneric aprindea mai vârtos florile de măr din obrajii d-tale înroşiţi de răcoarea dimineţii.

Îmi amintesc că mi-ai trimis şi un zâmbet, printre nalbele bisericii — un zâmbet de compătimire sau de tandră promisiune — cine ştie? — un zâmbet care revărsa pe buzele umede, raza albă a dinţilor albi!

* * *

Intr'o jumătate de somn, prăbuşit pe o sofa schilodită de convulsiunile insomniei, la

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

gura sobei, în bordeiul meu de penitent pe viaţă, te-am revăzut!

Obsesia îmi aducea în ochi, reversul viziunii din grădina bisericii Sfântului Ion Gură de Aur — aceiaşi ochi şi acelaş zâmbet alb, plămădit din raza soarelui mai alb!

Te coborai din plafonul afumat, albă şi flexibilă — albă ca un zâmbet, flexibilă ca o iluzie.

In sobă a trosnit într'o vreme un vreasc şi în casă a strigat cineva din adâncul pieptului: *„Tamara"!*

M'am deşteptat —

Eu te strigasem!

* * *

De atunci — sunt trei zile de atunci, numai trei pentru o eternitate de bucurii în care mă surprinde continuu amintirea d-tale — port neîntrerupt în ochi, ochii cu care mi-ai vorbit pe deasupra cocoaşei lui Atanase şi zâmbetul ce-a înveselit răsadurile de flori din curtea bisericii Sfântul Ion Gură de Aur.

Le voi mai revedea? — pe d-ta ochii şi zâmbetul d-tale, fără întovărăşirea disgraţioasă a ghebosului Atanase, care îmi sfidează durerea?!

I-am adus icoană în casă — *ochii:*

„Cad la picioarele tale imagine cerească
„şi îmi ridic ruga către tine ca tu milosti-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr/1901-1932

„vindu-te s'o trimiți celui ce le-a trimis „împrumutându-mi răbdarea pentru a pu- „tea îndura până în sfârșit povara!

„Dacă până la pragul mântuirii, speran- „ța ți se va părea prea multă îngăduință, a- „rată-mi marginea vieții unde trebuie să-mi „lepăd sufletul bolnav și adu-mi aminte, „din când în când, că trebuie să mai plân- „gă încă pe urmă durerilor fără de hotar, „dacă mințile mă vor părăsi!

Al d-tale îndrăgostit până la unire, și apoi, al d-tale soț până la moarte.

Ștefan Străjescu
Amploiat judecătoresc

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

București, 3 Mai 1930.

Doctorul Heraclide

către

Doamna Adina Alexandrescu, directoarea pensionatului S-tul Sebastian

Mult stimată doamnă,

Înțeleg fôarte bine îngrijorarea dv., și a tuturor colegilor dv., directoare de pensionate similare. Nu pot ști ce l'a făcut pe d. ministru al instrucțiunii să preconizeze ideea creării unei universități feminine în Iași.

Două ipoteze se prezintă imaginației mele. Sau d. ministru e convins de ravagiile ce le face sexualismul în universitate și diferite internate, unde studenții stau laolaltă cu studentele și unde din cauza acelui „libido", faimos dela Freud încoace, nu e chip să se învețe carte?

Sau d. ministru a ajuns la acel misoginism tolstoic, caracteristic bărbaților lipsiți la o vârstă oarecare de secrețiuni interne și atunci având o repulsiune pentru femei — și mai ales pentru fete tinere — caută să le os-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1937

tracizeze în depărtata și casta capitală a Moldovei.

In cazul când realitatea corespunde primei ipoteze, sunt și eu perfect de acord cu ministrul instrucțiunii.

Dar ravagiile sexualismului nu se observă numai în universități, ele au făcut și fac victime în birouri, ministere, au pătruns până și în palatul justiției.

Birourile, au ajuns adevărate haremuri ale directorilor de servicii. Acelaș lucru se observă și în birourile particulare.

Dacă astfel stau lucrurile, se pune o chestiune de importanță capitală pentru dv., directoarele de pensionate. Nu există oare nici o altă soluție la problema sexualismului în universitate decât aceea a ministrului instrucțiunii care tinde a claustra pe studente în localuri speciale ca pe maicile în mânăstiri?

Desigur că faptul că v'ați adresat subsemnatului, dovedește că sunteți în curent cu descoperirea serului „antimascul" și „antifemel" și ați dori un ajutor dela mine. Aveți perfectă dreptate. Cu ajutorul serului meu, gonim tiranicul „libido" din corpul internelor d-tră., și atunci în locul agitațiilor erotice va domni calmul, seninătatea, castitatea.

Dar ceva mai mult! Cu ajutorul serului

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Busquet vom reuși să redăm tinerețea minis-trului însuși, ceeace va avea ca efect imediat o transformare radicală și a logicei gândirii sale. In locu misoginismului, îl va stăpâni un tiranic filoginism sexual și biuroul alăturat biuroului ministerial își va recăpăta canapeaua ajunsă celebră pe vremea ministeriatului răposatului Mihu Silviu Căpitănescu.

Rămâne, prea stimată doamnă directoare, să-mi comunicați dacă admiteți în principiu vederile mele și atunci vă voi face cunoscut și modalitățile aplicării seroterapiei antimascule la internele de sub direcția dv.

Cu perfectă stimă,
Dr. Heraclide

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/marm1901-1937

București, 4 Mai 1930.

Tamara Heraclide

către

Ștefan Străjescu

Domnule,

Înainte de toate trebuie să-ți spun că ai fost imprudent!

Situația mea nu-mi permite să fiu prea pretențioasă cu d-ta și deaceea voi trece cu vederea această lipsă de tact. Nu știu ce părere îți vei fi făcut despre mine, îndrăznind să mă urmărești pas cu pas, cu toate că eram întovărășită de „ghebosul de Atanasc" — ca să întrebuințez expresia favorită a d-tale.

Cred că ai o fire foarte optimistă, deoarece lăsându-te în voia hazardului, ai aruncat scrisoarea în curtea locuinței mele, sperând că nici o privire indiscretă nu o va citi!

Intr'adevăr norocul te-a protejat, căci am găsit scrisoarea d-tale, și eu, numai eu ți-am citit slova...

Se vede că te-ai născut într'o zodie mai norocoasă decât mine. Singurătatea care mă a-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

pasă nu-mi permite să te cert atât cât ai merita. Ea mă oprește să aștern pe această hârtie albă, cuvinte ce ți-ar întuneca fața. Dar ține seamă, le-ai merita...

Nu vreau însă ca prin aceste cuvinte, să tulbur singura mea prietenă și soră, tovarășe de rugăciuni ca și de nebunii — singurătatea... Am zis nebunii? Dar oare știu ce sunt acestea? Sau am știut vreodată?

Poate când eram la școală, în primii ani...

O colegă prea nebunatecă m'a învățat și pe mine să mă strâmb la spatele vreunei călugărițe, ori, altădată să pun piedică maicii Tecla ce s'a împiedicat în rochia-i lungă — din care s'ar fi putut face încă trei rochi — și era cât p'aci să cadă!...

Dar de ce-mi amintesc acum de timpul acela? Pe atunci eram desmierdată de câte ori mă sgâria o pisică sau mă loviam la vre-un deget... Acum însă când fruntea mea n'a mai fost mângâiată decât de razele lunei, la ce bun să-mi mai amintesc de trecut ? Și mai cu seamă de ce ași mai așterne aci amintirile?...

Da, mai bine să termin...

Trebue să știi, domnule, că în nici un caz nu ți-ași mai putea admite sau ierta ceeace ai făcut ieri. M'ai jignit urmărindu-mă. Profitai

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/marti1901-1932

de tăcerea mea precum și de neghiobia însoțitorului meu. Scrisoarea zvârlită în curte a fost deasemenea un lucru nechibzuit. Cel puțin dacă ai fi pus-o sub piatra de lângă poartă! Știi, la dreapta porții, este o piatră mare pe care stau adeseaori și citesc sau mă gândesc...

Îți vei zice la ce poate să se gândească o biată pustnică?

Dar primăvara își înșiră atâtea podoabe în ghirlande parfumate, presară atâta praf de aur și de argint din casete misterioase, încât gândurile mele încep să depene cu hărnicia cenușeresei, pe când sufletu-mi se încarcă de bunătatea ei...

Iar am uitat că trebuie să fiu severă. Dar ți-am spus ceeace d-ta nu trebuie să uiți... Nu e agreabil pentru mine faptul de a fi urmărită de un necunoscut... Căci pentru mine ești un străin indiferent. Nu te sili să-mi devii antipatic! Da, da, mai bine așa. Crede-mă. D-ta mulțumește-te cu lumea în mijlocul căreea trăiești, cu libertatea și cu viața pe care o duci. Știu bine că ești fericit. Străinule, ești fericit! Lasă-mă pe mine cu singurătatea mea! De ce să încerci să mi-o tulburi...

Trebuie să termin scrisoarea... Da, s'o termin mai iute, după cum trebuie scrisoarea

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

d-tale distrusă îndată după expedierea acesteia...

Totuşi, poate, îţi voi reciti rândurile... Nici nu cunosc bine cuprinsul lor... Să aflu sensul frazelor trimise de un om pe care nu l'am văzut niciodată în lungile mele reverii, când şedeam la fereastră sau pe piatra de lângă poartă...

De astădată termin. Te rog să ţii seamă de cele ce ţi-am făcut atent.

Pe viitor n'aşi mai fi atât de îngăduitoare... Şi n'aşi vrea să-mi dai prilejul acesta.

Tamara

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/md/1901-1932

București, 3 Mai 1930.

Atanase

către

Sache

Meștere Sache,

La ultima noastră întrevedere din gangul mânăstirii „*Plumbuita*", îți povesteam nețărmurita indignare a polițiștilor în fața cursului de cleptomanie, pe care l'am ținut plenului colegiului membrilor așa zisei celei de a doua magistratură a țării: „*Poliția*" cu privire la inutila străduință a desființării hoției!

Acest curs a urmat interogatoriului ce mi se lua pe culoarul brigăzii de urmăriri, cu privire la o spargere care se dăduse altarului bisericii „*Olari*" și de unde se furase neseserul de argint în care se păstrează anafora și în care, din întâmplare, cu nu aveam nici un amestec, ceeace a și determinat pe gâzi a mă pune imediat în libertate.

Ilustram, în acelaș timp, opiniunile mele în materie de urmărire cu acea faimoasă în-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

tâmplare a directorului închisorii dela „*Adâncata*" ce angajase un pariu între el și un vestit deținut borfaș, pariu în care acesta cu prețul capului său contra unui pol, avea să șterpelească directorului, în timpul unei conversațiuni, ceasornicul dela brâu pentru a i-l reda pe loc, contra polului.

Experiența a reușit întocmai spre ilarianta stupefacție a directorului, precum a reușit întocmai și stratagema mea de a culege toată argintăria convivilor mahalalei *Udricani*, cu prilejul recentului „*Purim*" și în vacarmul căruia m'am pierdut cu linguriţe cu tot, benchetuind laolaltă cu păgubașii în dosul măștii mele pe care am păstrat-o până la sfârșitul carnavalului.

Ca să-ți spun?

M'ai fi invidiat de atâta tupeu, dacă întâmplarea ar fi făcut să mă zărești printre policandrele bogătașilor, amestecând paguba cu entuziasmul — pagubă de care ei habar n'aveau — entuziasm topit în țignalele vardiștilor năuciți și în al cheflilor, care strigau cât îi luau gura *laolaltă cu mine* din ușă în ușă: „puneți mâna pe hoț" — hoțul de păgubaș, cum s'ar zice!

Insuși Bosco s'ar fi crucit — Bosco ce a fost

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/?dm=1901-1932

văzut cândva eşind pe toate barierele Bucureştilor, într'unul şi acelaş moment!

Am topit linguriţele Udricanilor şi le-am turnat în... *cotoare*, asigurându-mi astfel respiraţia în tihnă, cel puţin pentru câteva luni.

Până la amortizarea acestui fond de rulement, am reflectat la măsurile de rigoare pentru o nouă autopensionare, pentru un niscaiva trai nenicule, cu niscaiva bani de-ai unui oarecare babac!

Ţi-aduci aminte, meştere Sache, cum am fost eliminat din clasa III-a de liceu, pentru inofensiva infracţiune disciplinară de a croi cu tibişirul o cruce pe spatele redingotei maestrului Benedetto Franchetti, profesorul de muzică dela *„Matei Basarab"?*

Unde ar fi trebuit să găsesc scăparea?

Ca toţi rataţii învăţăturii, am intrat în... Conservator.

Acolo, printre imensele pălării şi imensele lavaliere, am cunoscut un camarad eliminat şi el din şcoală pentru relaţiuni culpabile cu bucătăreasa directorului pensionului, unde părinţii îl dăduseră ca să ajungă om mare — Căliman, — Ulise Căliman, înscris de ochii lumii la toate cursurile Academiei de muzică şi artă dramatică fără însă a urma vre-unul din ele!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Prin făptura lui de o extravaganță particulară, acest Căliman mă interesa.

L'am urmărit.

Intr'o măsură, cruciada, mi-a folosit.

M'a invitat într'o seară în ascunzătoarea lui dintr'o stradă plină de lături, de miasme, de gazde de hoți și de burhai — o fundătură în dosul bisericii *Sfântul Ion Gură de Aur*, pare-mi-se fundătura Nabucodonosor, pentru a-mi declama sub tavanul scund și prăbușit de ploi, pe *actorul* din Hamlet, în cea mai recentă și mai autentică versiune, după *„părerea"* lui.

După festival, am luat câte o fiertură pe sub nas.

Fiertura asta ne-a amețit subit, toxina a trecut în torentul circulator și rezultatul a fost că mi s'au aprins îndată creerii cu țuica fiartă, în care actorul Căliman plămădise piper, schinduf și cuișoare.

In volbura spuselor, pe Căliman l'a luat gura pe dinainte.

Cu lacrimi, care se spărgeau de lavaliera unturoșită și al cărei strat de grăsime îi întuneca proveniența, Căliman mi-a povestit o dragoste neîmpărtășită — o silfidă sechestrată — de un doctor nebun din aceiaș fundătură — Tamara!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mcrr1901-1932

Baba Postolea.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

18 68 Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/rndm1901-1932

Durerea lui Căliman mi-a sugerat o nouă lovitură — un asediu al citadelei doctorului, în scopul de a servi pe înamorat pe deoparte, iar pe de alta, de a încerca un şantaj în persoana nebunului, prilejuit de întemniţarea Tamarei.

Grimat de Căliman, cu o mască de septuagenar, şi cu o toltoaşă sub un gheroc ponosit în chip de cocoaşă, m'am proţăpit în uşa doctorului.

Drept orice răspuns, nebunul mi-a vorbit de învierea morţilor, oferindu-mi un secretariat pentru morga lui puturoasă, pretextând că aşi fi interesant!

Intr'adevăr, nefericitului Căliman, nu i-au fost d'asurda lacrimile — Tamara este o zeiţă!

M'a scos din minţi şi mi-a mutat cocoaşa din loc!

Am regretat amar că am debutat în postura asta schiloadă, ceeace dela început m'a împiedicat, cu drept cuvânt, de a-i face curte, şi mai puţin, de a-i pomeni de slăbiciunea mea pentru ea!

Deocamdată, sunt salariatul doctorului Ovidiu Heraclide şi aghiotantul moral al Tamarei, cu care fac piaţa.

In ce hal am ajuns!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr1901-1932

Despre Căliman și despre durerea lui, habar nu am!

Probabil că mă așteaptă cu Tamara în brațe — Tamara care așa voi să-mi cadă mai întâi mie în brațe!

Bidiviii noștri ce-or mai fi făcând, meștere Sake?

Tare îmi este sete de o spargere!

Dacă este rost de așa ceva, vestește-mă, dar cu o precauțiune de heruvim!

Trebuie să renunțăm la vechiul nostru culcuș al corespondenței.

Pe viitor îmi vei ticlui scrisorile, în cimitirul *„Prevederea"*, limitrof cu uluca doctorului Ovidiu Heraclide.

Și anume: cum intri pe alcea centrală care se bifurcă în fața capelei, vei cârmi imediat la dreapta.

Te vei întâlni cu primul mormânt proaspăt. Este al directoarei *„Școalei otomane din Kanara"*, unde rudele aduc neîntrerupt flori proaspete, sezon cu sezon.

Ceva mai departe, drept în fața lui, urmărind precaut poteca aceea care în mod logic se deschide în adâncul cimtirului, te vei isbi de un pălimar în vârful căruia este o tăbliță albastră, pe care e scris cu litere albe: *„Figura No. 74"*.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

In dosul pălimarului se înalţă un mausoleu pe al cărui frontispiciu de marmoră neagră, e scris cu litere de aur: *„Silence, il dort!"*

Portiţa grilajului este veşnic deschisă.

Coborînd treptele, dai imediat în stânga de un scrin de lemn de palisandru, pe masa căruia stau sfeşnice de argint cu făclii pe jumătate arse.

Scrinul are sertare.

In acest mausoleu de foarte multă vreme nimeni nu mai coboară să viziteze mortul.

Mortul este din 1812.

Intr'unul din sertarele scrinului, îmi vei lăsa scrisorile.

Nu-ţi fie teamă.

Nimeni altcineva nu te-ar putea surprinde decât tămâitoreasa cimitirului.

Dar tămâitoreasa este oarbă!

Socotesc că ne-am putea foarte bine chiar întâlni aci — anunţă-mă.

Cât despre lovituri, ele vor trebui a fi date de cealaltă parte a odihniţilor de veci!

Al tău tovarăş de isprăvi,
Atanase

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

București, 7 Mai 1930 Hotel Madrid, București.

Ionel Busuioc, directorul hotelului

către

Domnul prefect al poliției Capitalei

Stimate domnule prefect,

Țin să vă aduc la cunoștință un caz destul de straniu ce s'a petrecut la mine în hotel.

Cunoscând că în asemenea afaceri discreția este un lucru de rigoare, am păstrat tăcerea cea mai desăvârșită. N'am anunțat nici circumscripția respectivă, iar portarului de noapte și madamei le-am recomandat o discreție absolută.

Iată, domnule prefect, despre ce e vorba:

Acum trei zile sosește, cerând o cameră, un tânăr cam în vârstă de 25—30 ani, în uniformă de ofițer de marină comercială. I-am dat camera No. 24. A scris în buletin: Lt. Remus Iunian depe vaporul „Meduza", venit din Alexandria, Port-Egipt, pe cale aeriană, prin Constantinopol, în interes de afaceri particulare, actualmente în concediu. Să fi fost ora 9. S'a urcat în cameră și s'a îmbrăcat civil:

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mem1907-1937

costum de sport, şapcă şi ghete cu tălpi de cauciuc.

Madama l'a văzut la plecare luând un revolver şi punându-şi un mic portofel cu bani şi acte în buzunarul hainei. Şi-a încuiat geamantanul; cheia dela cameră a adus-o portarului de noapte, spunându-i: „Poate nu dorm aci!" Şi a strigat comisionarului: „Adu-mi iute o maşină!"

In timpul acesta, se plimba foarte enervat prin haal-ul hotelului, trăgând neîncetat dintr'o lulea scurtă englezească. Părea cuprins de o nerăbdare puţin obişnuită, ce trăda pe un om care e în aşteptarea unui eveniment grav.

Să nu râdeţi de mine, domnule prefect! Dar meseria m'a făcut să observ bine oamenii şi să devin puţin psiholog, deoarece hotelierii au prilejul să adăpostească fel de fel de eşantioane umane.

Deci locotenentul Remus Iunian nu se ducea la o întâlnire amoroasă, ci mai degrabă punea la cale o răzbunare sau un şantaj brodat cu ameninţări violente şi escaladări nocturne.

Comisionerul i-a adus maşina şi l'a auzit strigând şoferului: „Ia-o pe şoseaua Ţepeş-Vodă! Iute! Ai bacşiş bun!"

Din nefericire nimeni n'a observat numă-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901_1932

nul automobilului, dar comisionerul crede că ar putea recunoaște pe șofeur.

De atunci, domnule prefect, au trecut trei zile și pasagerul nu s'a mai întors!

Cred, domnule prefect, că acest caz e foarte misterios și suspect, și deaceea vi l'am adus dv., la cunoștință, ca să procedați cu tactul și înțelepciunea cu care știu că sunteți înzestrat.

Primiți, vă rog, domnule prefect, asigurarea profundului meu respect.

Ionel Busuioc
Directorul hotelului «Madrid»
Calea Griviței, 504

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mcrr1901-1932

Jurnalul Tamarei Heraclide

3 Mai. — Niciodată nu mi-aşi fi închipuit că în izolarea mea, mai poţi stârni curiozitatea şi interesul unui suflet omenesc.

Ce-i drept nu mă prea simt flatată de această întâmplare...

De câteva zile am observat, mergând ca de obicei cu Atanase în piaţă, că tânărul nostru vecin, care, înainte nici nu ridica ochii spre fereastră când priveam în stradă, a început să mă urmărească, pândind din depărtare ori şi ce mişcare a mea... Am auzit că e grefier la o judecătorie, că e puţin beţiv, dar că e un om cumsecade. Cel puţin aşa spunea baba Anicuţa, spălătoreasa noastră.

Oare la ce plan s'o fi gândind, urmărindumă cu atâta încăpăţânare? Nu-şi dă seama că Atanase poate să observe şi că astfel îmi creiază neplăceri şi dificultăţi?

Nici un bărbat până acum nu s'a gândit să-mi facă curte şi totuşi tata zilnic vorbeşte de Freud şi de „libido", care după părerea lui, începe să mă stăpânească. Dar dacă ar mai afla că un bărbat mă urmăreşte, atunci m'ar

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

învinui și aș avea și mai puțină libertate decât am acuma.

De unde aveam o singură grije, aceea de a observa purtarea lui Atanase și de a deslega misterul stafiei, acum trebuie să mă gândesc și la posibilitatea de a scăpa de indiscreția domnului grefier!

Toată fundătura noastră poate într'o zi sa afle că acest domn grefier mă urmărește pretutindeni, ca o umbră credincioasă, la distanță de o sută de pași!

4 Mai. — Azi l'am văzut plimbându-se în curte și urcându-se la cotețul său de porumbei, de unde își îndrepta privirile cercetătoare spre ferestrele noastre... Apoi a aruncat o piatră înfășurată într'o scrisoare.

M'a speriat mult îndrăzneala lui și mi-a fost teamă să nu găsească scrisoarea Atanase sau tata.

M'am coborît în grabă, am luat-o și am citit-o liniștită în odaie. N'am priceput decât pe jumătate, fiindcă e cam confuză!

Cred că i-am răspuns destul de clar, rugându-l să mă lase în pace. Am aruncat scrisoarea peste gard în timp ce el se plimba prin curte.

Rândurile pe care i le-am scris au fost dictate de convingerea că niciodată nu s'ar pu-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mcr1901-1932

tea lega nimic romantic între noi, şi că această corespondenţă pentru el e mai mult un sport decât o necesitate sufletească. N'aşi putea niciodată primi rolul acesta banal şi efemer de a fi un obiect de flirt pentru un grefier afemeiat şi alcoolic!

7 Mai. — Azi mi-a trimis altă scrisoare punând-o sub piatra pe care i-am indicat-o.

Lucru cert că e un smintit sau un mare poet!

Din cele scrise de el n'am priceput decât un sfert, restul sunt poezii în proză ce n'au nici în clin nici în mânecă cu scopul scrisoarei care este de a îmblânzi supărarea mea.

Imi cere să-i acord o întrevedere... Locul să-l aleg eu. Dar nu pot eşi nicăeri şi deci n'am putea vorbi decât în şoapte prin gardul ce desparte casele noastre una de alta.

Oare îmi va vorbi tot în stilul nebulos pe care îl întrebuinţează în scrisori?

8 Mai. — Incă n'am putut vorbi cu vecinul. N'am găsit momentul propice.

Atanase dela o vreme încoace şi-a întrerupt plimbările nocturne. M'am şi plictisit să-l pândesc în fiecare seară. Totuşi trebuie să desvălui taina acestui „Quasimodo".

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/rndr1931-1932

Nopțile sunt întunecate și mi s'a părut chiar aseară, dar nu sunt sigură, că o figură de om în negru a lunecat dealungul zidului prin cimitir...

9 Mai. — Azi am vorbit cu Ștefan Străjescu. Cu frica în sân mă uitam spre pavilion să nu apară cumva Atanasc și să ne surprindă. Dar totul s'a petrecut fără nici o surpriză de soiul acesta.

El s'a interesat de copilăria mea, de viața pe care o duc și mi-a oferit sprijinul și prietenia lui, lăsându-mă să înțeleg că are intenții serioase și că e îndrăgostit de mine...

Mofturi!

Eu i-am răspuns că da. Și că în caz de nevoie îi voi cere sprijinul. Am făcut acest lucru ca să-l astâmpăr și să pot vedea mai departe desfășurarea evenimentelor. El pare a fi sincer și bănuiesc că aș putea crede în seriozitatea sentimentelor sale însă nu găsesc în sufletu-mi pentru Ștefan nici o scânteie din acel foc arzător ce în romane mistuia pe eroine.

10 Mai. — N'am putut vorbi azi cu Ștefan. Noaptea am stat din nou la fereastră și am zărit pe Atanasc în vestmîntul de stafie, să

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/marm1907-1937

rind zidul cimitirului şi intrând apoi în pavilion, unde era lumină...

11 Mai. — Dela o vreme încoace Atanase a început să se ocupe de mine. Era un lucru pe care îl observasem mai de mult; nu îndrăznisem să-l aştern pe hârtie de teamă să nu mă înşel.

Ce lucru ciudat! Atanase care de dimineaţă până seara îmi spunea două trei vorbe banale, şi când ieşeam împreună după târgueli abia scotea câte un cuvânt, acum are diferite atenţii pentru mine şi vine după masă să-mi „ţie de urât".

Nu pot pricepe această bruscă schimbare.

12 Mai. — Nimic nou... Iar am vorbit cu Ştefan.

13 Mai. — Surprind uneori în ochii lui Atanase priviri ciudate... Oare întotdeauna se uită el aşa la mine?...

Are o privire cum n'am văzut la nimeni. Nici la tata, nici chiar la... Ştefan. O privire rea în care ard par'că flăcări stranii...

Azi când s'a uitat aşa la mine, mi-am ascuns capul între mâini şi pe urmă am fugit în casă... În urma mea am auzit râsul lui Atanase, un râs nervos şi sacadat...

De ce a început iară să-mi fie frică?...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

14 Mai. — Astă noapte s'a întâmplat ceva extraordinar: In cimitir erau trei sau patru stafii!

Atanase, ca de obicei, era acoperit cu un văl alb; iar ceilalți mi s'a părut că aveau îmbrăcăminte sură.

Am văzut și un chip omenesc cu șapcă de sport ce se uita par'că în curtea locuinței noastre. Și aproape în aceeași clipă a dat din mâini desnădăjduit ca și cum ar fi cerut ajutor, a țipat și s'a prăbușit dincolo de zid.

Imediat după aceea, am văzut două umbre sure ridicate deasupra zidului. Ele parcă spionau ceva. Aceasta a durat poate cinci minute.

Atanase a apărut din ușa pavilionului și cele două umbre când l'au văzut, i-au făcut un semn și au dispărut din nou în bezna cimitirului.

Imi încordam atenția și-mi ațintcam privirea în acea direcție.

Tata lucra în acest timp în pavilion. Așteptarea nu mi-a fost prea lungă, deoarece peste un sfert de oră Atanase a apărut ducând un corp omenesc pe care întâi l-a ridicat așezându-l pe zid. Apoi s'a urcat singur, a

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/index1901-1932

coborît în curte, a luat cadavrul pe umeri şi l'a dus în pavilion.

Am văzut foarte clar că era cadavrul gol, iar însuşi Atanase părea şi mai înalt decât atunci când l-am văzut prima oară fără cocoaşe.

Incetez să mai pricep ceva din ceeace se petrece sub ochii mei.

Dacă aşi fi cu totul străină acestei case, aşi şti eu ce să fac. Aşi înştiinţa imediat poliţia. Dar aşa mi-e teamă că Atanase îl amestecă pe tata în nişte aventuri suspecte şi poate chiar în crime.

Cum să aflu ce fac ei acolo cu cadavrul?

Nopţile se fac din ce în ce mai întunecoase şi luna nu se mai arată. Trebuie să prind curaj şi să cercetez în jurul pavilionului chiar şi noaptea. Dar trebuie să fiu prudentă. Sunt convinsă că oamenii aceştia m'ar sugruma imediat ce ar bănui că aşi putea să-i trădez! Dacă ei au început să aibe afaceri cu cadavrele dela cimitir, atunci ar putea foarte uşor să mă puie într'o groapă proaspăt săpată de ei şi nimeni n'ar afla ce s'a întâmplat cu mine!...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/rndr1901-1932

București, 15 Mai 1930.

Doamna Adina Alexandrescu, directoarea pensionatului «Sfântul Sebastian»

către

Doctorul Heraclide

Mult stimate domnule doctor,

Dacă m'am adresat domniei-voastre pentru rezolvarea problemei care ne preocupă pe noi, directoarele de pensionate și internate, am făcut-o cunoscând desinteresarea, generozitatea și obiectivitatea dv. științifică. Și apoi fiindcă vestea despre geniala dv. descoperire științifică a pătruns până și în „Asociația directoarelor de pensionate".

Inițiativa de a vă cere concursul, am luat-o eu, căci pensionatul pe care-l conduc, este din nenorocire cel mai bântuit de sexualism.

In această privință nu exagerez nimic când spun, că ar putea fi comparat cu mânăstirea de maici de la N. D. S...

Acesta a fost și motivul pentru care am comunicat vestea descoperii serului dv. și

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistaromaneasca.ro/md/1901-1937

maicii stariţe a mânăstirii care s'a şi grăbit a vă scrie.

Deosebire între directoarele de pensionate şi maicile stariţe, este că noi avem nevoie pentru studentele noastre de o „antiafrodizare" (mi se pare că acesta e termenul întrebuinţat de dv.) trecătoare, atât cât ţin anii de studiu al internelor, pe când maicile au nevoie — în interesul ideii religioase pentru care fiinţează mânăstirile — de o „anafrodiziare" permanentă.

Trebuie să ştiţi apoi, prea stimate domnule doctor, că eu, în special, am moştenit dela directoarea care m'a precedat în funcţia ce ocup, un sistem periculos de distrare a elevelor. E un obicei acum în pensionatul „Sft. Sebastian" să se dea în fiecare sâmbătă seară şi duminică la ora 2 d. a. câte o serată şi matineu dansant, când elevele, au dreptul să-şi invite colegii lor din diverse facultăţi. Ideea acestor serate era bazată pe gândul directoarei care l-a inventat, că întâlnirile acestea de tineri de ambele sexe vor avea ca urmări, serioase legături matrimoniale.

Dar directoarea era naivă. Tinerii din ziua de azi nu se căsătoresc decât în vederea zestrei.

Pe lângă această inutilitate a matineelor,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

am constatat efecte cu adevărat dăunătoare învățământului. In tot timpul săptămânii, fetele sunt preocupate de unicul gând al întâlnirilor amoroase și în mâinile lor nu vezi — în loc de cărți — decât oglinzi, tuburi de rouge, instrumente de manicure și de buclat părul, etc.

Altele fac un continuu exercițiu de stil epistolar în formă romantică à la Werther, scriindu-și invitațiile la dans.

Dacă efectul serului dv. sunt reale, atunci domnule director, sunteți mântuitorul nostru.

Ne așteptăm la o preschimbare radicală a mentalității și pornirilor instinctuale ale internelor.

Și voim, cu toatele, să aplicăm tratamentul dv., menit a înlocui pe viitor toate predicile și cursurile de morală și educație, cu o condițiune, ca anafrodiziarea — după cum v'am spus — să fie numai temporară.

(După cât sunt informată, dv. prin mărimea dozei aplicată, determinați și durata anafrodiziării).

Acceptăm cu toate ideea dv. și — spre a nu alarma internele — le vom spune că le veți face inocularea unui ser preventiv contra tuberculozei.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/?d=1901-1932

Coşmarul unui cocainoman din clubul babei Postolea.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistetransilvaniaro/mdrr1901-1932

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/rdr1901-1932

Vă mai rugăm, domnule doctor, ca imediat ce vă întoarceţi dela mânăstirea N. D. S., să ne faceţi cunoscut ziua şi ora sosirii dv. la pensionat.

A dv. devotată,
Adina Alexandrescu
Directoarea pensionatului de fete „Sft. Sebastian"

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901 1932

București, 16 Mai 1930.

Sache

către

Atanase

Draga mea Cocoașă,

Nu o lua ca o poreclă, ci ca o prevedere.

S'ar putea întâmpla ca scrisoarea să cadă în mâna vre-unui copoi, în care caz ar fi foarte lesne să-ți dea de urmă, ceeace este cu totul exclus, dacă îți alegi acest pseudonim.

Deci ai odată!

Ceeace nu mă dumirește însă pe mine, este faptul că, în vreme ce tu îmi povestești atâtea sumedenii de întâmplări, care m'au crucit, eu te credeam mort, sau în cel mai fericit caz, căzut pentru totdeauna în mâinile polițiștilor!

Cocoașa mea, fii prudent!

Nu mai pomeni nimănui nici o iotă din ceeace, cu atâta bogăție de peripeții, îmi pun sub nas grozăviile scrisorii tale.

Sunt de perfect acord cu tot ceeace îmi recomanzi printr'însa.

Nu am de făcut nici un fel de modificare

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/?rdr=1901-1932

— natural sub raportul intereselor meseriei noastre.

Restul se reduce la evenimente care mi-au angajat plăcut atenţiunea şi mi-au format complecta convingere că, fiecare din noi doi suntem unul altuia, cei mai fideli ambasadori ai nevoilor noastre reciproce — calcul în întreprinderi, viteză în executarea faptelor şi profundă discreţie în desăvârşirea lor finală!

In privinţa eventualelor întâlniri, voi lua contact cu camarazii noştri, avizându-te punctual.

Ascunzătoarea scrisorilor noastre în borniţa mortului din 1812 m'a uimit!

De unde ai furat această propunere?

Şi mortul s'ar strâmba de râs. — pe legea mea!

Cât priveşte tămâietoreasa, chestia mă supără prea puţin — o ţigară *„Caporal"* şi i-am şi trecut pe sub nas cu scrisori cu tot, chiar dacă n'ar fi oarbă precum zici — eu ridicând poşta ta, iar tu succesiv pe a mea. Corespondenţa ne va aştepta regulat in cutia scrinului de palisandru.

De îndată dar, ce te vei curarisi de Tamara, rămâne să reluăm întâlnirile.

Nu zău, s'a întors lumea pe dos!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

De Tamara să le ardă oare nevoilor noastre?

Dar cu cocoaşa cum s'o fi împăcând ea — mireasa?

Se mai găseşte dar vreme de pierdut într'astfel?

De amor ghebos, să ne preocupăm noi acuma?

Dar nici subt formă de glumă nu e timp de stat de vorbă despre asemenea bazaconii.

Dar ce ar avea de găsit biata întemniţată în ponosita ta alcătuire de hienă cu cap de om?

Nu, zău, nebunul doctor Heraclide, fără îndoială că nu urmăreşte în mandatul de pastrător al cinstei Tamarei ce ţi-a încredinţat, altceva decât oportunitatea de a-ţi da într'o bună zi brânci într'unul din cazanele lui de topit oameni, pentru a culege din toxinele tale infecte, serul antirahitic şi morbul cocoaşei!

Faci rău că ţi-o iei astfel în gât, în vreme ce avem de pus la punct atâtea grave chestiuni care preocupă ordinea noastră de zi.

Decât te-ai frământa cu astfel de velcităţi bolnave, punând frumuseţea Tamarei mai presus de interesele noastre cotidiane, mai

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901 1932

bine s'ar despica pământul pentru a te înghiți deapururi!

Cafeneaua lui Țugulea din Filantropia șoptește că agenții ar fi dat de urma linguriţelor din Udricani, vândute de tine unui oarecare Agob Badvelian, anticar oriental, pe urma căruia a pornit o echipă de copoi și despre care se vorbește că ar avea pitit în subsolul ruinelor palatului lui Vodă-Bibescu din Câmpul Mogoșoaia, un muzeu întreg cu nestemate de furat.

De fapt, prigoana poliției, care nu poate crede în ruptul capului găgăuția cheflilor de la Purim în ochii cărora ai putut să șterpelești rând pe rând, fără cea mai mică bunuială, toate lingurile de ciorbă, are de scop să te... *reabiliteze* în ochii lumii bancare, atât pentru presupusa ta iscusință, cât și pentru proverbiala prostie a Udricanilor.

Din vânzarea mobilierului comptuarului tău, creditorii au fost acoperiți, iar instrucția te-a absolvit de bancrută frauduloasă!

Poliția ține morțiș să te pună în capul afacerilor!

Toate acestea le-am ciupit din cafeneaua lui Țugulea.

Crucește-te, drace, — Atanase reabilitat!

Era să uit — uita-m'ar relele!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/?rdr=1901-1932

Pentru că mi-ai vorbit în scrisoare de un oarecare pariu cu directorul închisorii dela Adâncata, lasă-mă să-ți povestesc și eu un rămășag pus de mine cu Basangeac în cafeneaua lui Țugulea.

Știi că alături de ascunzătoare, adică de cafeneaua lui Țugulea, e cimitirul israelit „*Filantropia*".

Acum o lună a fost îngropat aci, toptangiul de scrumbii Herșcu din Stan-Tabără.

In seara rămășagului, susțineam că Herșcu a fost înmormântat cu briliantul acela pe care noi ne-am încercat să i-l șterpelim... *cu deget cu tot*, bine înțeles, în vara trecută când am dat buzna în după-amiaza aceea dogoritoare de iulie în maghernița lui, simulând cumpărături.

Negustorul, pare-se, ne-a simțit, dând alarma, iar noi ne-am vârît în crematoriul de gunoaie, de unde am eșit în puterea nopții spoiți ca niște diavoli.

Basangeac ținea prinsoarea în sens contrariu mie, că Herșcu nu a luat cu el în mormânt și faimosul briliant.

Contrazicerile ne învrăjbiseră așa fel încât eram gata să scoatem cuțitele!

Ca să curmăm orice îndoială, am hotărît desgroparea lui Herșcu.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Am sărit grilajul cimitirului, ne-am rostogolit în noapte pe după lespezi, am desgropat pe Herșcu cu unghiile, l'am luat în cârcă, am sărit grilajul cu el în brațe și l'am întins pe biliard, în cafeneaua lui Țugulea, ca să-i facem percheziție!

A avut dreptate Basangeac — prinsoarea a fost de partea lui, căci cum și-ar fi putut închipui cineva ca neamurile lui Herșcu să îngroape mortul cu toată avuția după el!?

Ce să vezi?

Când ne opinteam să aducem la loc pe Herșcu, tot în cârcă, și tot în groapa lui, pac! cafegiul Țugulea între noi, îngrozindu-ne pă cum că comisarul Postelnicu ar fi în razzie în capul unui pluton de copoi.

Am suflat în lampă, am lăsat pe Herșcu în picioare, rezemat de bordura biliardului și am tulit-o prin iatacul din fund al lui Țugulea, pierzându-ne urma în maidanele Floreascăi.

Postelnicu a tras în strigoi și Herșcu s'a prăbușit la pământ.

Țugulea a fost condamnat pentru profanare de morminte la patru ani închisoare corecțională, iar cafeneaua declarată insalubră și rasă de pe pământ la trei zile după întâmplare.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Scrisoarea următoare o vei avea în cutia scrinului mortului din *„figura 74"*.

Numai de nu i-ar abate și lui să se scoale în picioare, așa deodată, ca răposatul Herșcu!

Caută de șterpelește scrisoarea înainte ca stafia să se arate!

Pe lucru dar!

Al tău cu toată slăbiciunea,
Sache.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901 1932

Jurnalul Tamarei

17 Mai. — Incep să regret că am fost prea puțin atentă și chiar prea rece cu Ștefan Străjescu.

Intâmplările din jurul meu se încurcă, cuprinzându-mă în plasa lor și-mi sădesc în suflet oroarea și teroarea.

Singura ființă care vrea binele meu, e Ștefan. El ține la mine ca un somnambul la lumina lunei.

Pe tata nu mai pot pune nici un temeiu, mai ales de când aproape nici nu mai iese din pavilion. De câteva zile ia masa acolo, doarme acolo. Nu-l mai vede nimeni. A uitat cu totul că mă are pe mine și că are casă care trebuie îngrijită. Nu mai primește nici bolnavi.

Atanase, în schimb, par'că vrea să-mi înlocuiască tot restul lumii și să fie singurul om care să mă ocrotească și să aibă grije de mine. Mi-a și spus astăzi că mă iubește ca pe un copil al lui și a adăugat:

„Să nu te uiți la cocoașa mea, căci tinerețea și iubirea ta pot face minuni, încât dintr'un ghebos și bătrân pot deveni ca 'n basme svelt și întinerit de tot. Crezi că stând împreună cu

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

tatăl tău nu prind și cu unele taine și minuni care transformă oamenii?"

Nu sunt atât de naivă ca să nu pricep ce-mi propune acest hidos Atanase!

Iată-mă deci între doi bărbați. Unul e un monstru fizic și moral, iar celălalt bun, dar flușturatec, care nu poate să-mi dea nici un ajutor.

Doar dacă aș fugi de aci! Dar unde să mă duc, când în tot restul lumii n'am nici rude, nici prieteni și nici măcar simple cunoștințe?

Lumea lui Dumnezeu se închide pentru mine între acești doi străini...

18 Mai. — Atanase și-a permis astăzi să mă ia de mână și să mă mângâie!

Nu mi-am putut reține scârba pe care mi-o procură atingerea mâinilor lui umede ca de reptilă.

M'am smucit din tentaculele sale. Dar am văzut că împotrivirea mea în loc să-l potolească, îi aprindea și mai rău simțurile...

Ce să fac cu această bestie? Nu pot chema în ajutor pe Ștefan! Pe tata nu l'am mai văzut de patru zile. Atanase mă asigură că nici nu poate ieși din laborator, fiindcă are mult de lucru.

Atunci i-am replicat lui Atanase:

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mcrr1901-1932

„Ce? Ați mai adus cadavre?

— Care cadavre?

Și am observat îndată pe fața lui teama ca nu cumva să bănui ceva din cele întâmplate.

Eu am tăcut o clipă pentru a'l lăsa nedumerit. Apoi cu o voce indiferentă i-am spus:

— Cadavre de pisici și hoituri de câini!

O grimasă de ușurare i-a netezit obrazul și am observat că unele sbârcituri sunt artificiale, fiind desenate par'că cu creionul.

Deci are șanse să mai întinerească de „dragul meu"!... Mă pufnise râsul la asemenea idee. Și Atanase m'a privit mirat, neînțelegând veselia mea subită.

Dar dacă ar ști că l'am văzut și fără cocoașă?!...

19 Mai. — I-am scris de dimineață lui Ștefan că vreau să-l văd.

Și ne-am întâlnit după masă când Atanase și tata se închiseseră în laboratorul misterios. Atanase îmi spusese chiar că în cazul unui incendiu în casă să nu mă apropii de pavilion! Ordinul tatii era categoric.

Situația asta mi-a ușurat convorbirea cu Ștefan căruia i-am dat drumul în antreul nostru din stradă.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

I-am povestit totul despre Atanasc, destăinuindu-i și teama mea.

Ștefan mi-a părut foarte afectat de cele ce i-am povestit și a rămas surprins de faptul că Atanasc e „un cocoșat de operetă" Mi-a promis încă odată formal sprijinul său, făgăduindu-mi că va urmări de aproape, pas cu pas, orișice mișcare a acestui individ suspect.

Cu această ocazie a trebuit să îndur inevitabilul său potop de declarațiuni lirice! Iatămă și pe mine curtată ca în romane!

Cine ar fi bănuit acest lucru acum trei săptămâni!...

20 Mai. — E miezul nopții... Nu pot dormi... Deschid fereastra ce dă în stradă... Ulița e pustie. Clar de lună. Razele albe mă obosesc. Dar somnul tot nu vine. Sunt prea sdruncinată de ciudata viziune.

Recapitulez întâmplarea...

A trecut un ceas de atunci... Privesc fotografia tânărului găsită în biblia mamei și repet într'una:

„E el! E el!"

N'a fost o halucinație. Am văzut clar, distinct, cum tata ieșise din pavilion cu capul descoperit, mergând la braț cu acest tânăr de

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/index1901-1932

pe fotografie, iar Atanase rămăsese nemișcat în ușa pavilionului...

Ce grozavă deosebire între ghebosul meu adorator și acest misterios necunoscut, plimbat de tata la lumina lunei!

De unde l'au adus ei? De ce se plimbă cu el? De ce l'au îmbrăcat în hainele tatei?

Mă pitulasem la fereastra sufrageriei cufundată în întuneric, pe când ei mă credeau de mult culcată în odaia mea. (Ei știu că mă tem de camerele neluminate, când sunt singură in casă, și deaceea erau siguri că nu-i voi vedea apărând în curte).

Tânărul mergea încet, susținut de tata. El părea bolnav și avea mișcările unui automat cu mașinăria stricată.

Apropiindu-se de fereastra unde stăteam, el privi la lună cu atâta mirare, ca și cum ar fi văzut-o atunci pentru întâia oară!

O, trăsăturile acestea cerești! Mi s'a părut mai palid, mai alb decât însăși luna.

Nu, nu, nu m'am înșelat! Aceleași arcuri de sprâncene, aceeași frunte, aceeași linie a profilului dela bărbie și până la gât. Numai părul avea o altă pieptănătură decât pe fotografie...

Ce fire misterioasă l'au legat pe acest tânăr de tatăl meu, de mama mea și de fotografia

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/rndrr1901-1932

din biblie? Ce rol are Atanase în apariția acestui necunoscut?

De ce tata l'a scos din pavilion, plimbându-l prin curte?

N'am cui să-i împărtășesc nedumerirea până mâine, când trebuie să povestesc absolut totul singurului meu prieten, lui Ștefan...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/morr1901-1932

București, 22 Mai 1930.

Doctorul Heraclide

către

Profesorul Aders din Heidelberg

Venerate și iubite maestre,

Un intermezzo nemaipomenit, un eveniment care sper că va reprezenta nu numai o încoronare a tuturor străduințelor mele din laborator, a tuturor viselor mele — declarate utopice de savanții noștri oficiali — ci și evenimentul unic și cel mai senzațional în analele științei universale — s'a întâmplat în intervalul de când v'am scris ultima mea scrisoare și ziua de ieri.

Închipuiți-vă, scumpe maestre, că în clipa când reușisem, — mărind dozele, — să fac să scape din ghiarele morții un câine-lup sucombat de 5 zile, mă pomenesc că mi se aduce în laborator cadavrul unui tânăr asasinat, a cărui moarte — judecând după semnele exterioare cadaverice, — data de cel puțin o oră. De prisos să vc descriu peripețiile care mi-au adus acest cadavru în stăpânirea mea.

Toate cercetările întreprinse de mine spre

18 68 Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/?rdr=1901-1932

a afla ceva precis din anamneza, din trecutul lui normal sau patologic, ori cel puțin din trecutul vieții sale sociale, n'au dus la nici un rezultat.

Ceeace m'a frapat în el, îndată ce l'am zărit, a fost frumusețea lui clasică, nobleța trăsăturilor feții, fruntea înaltă, buzele senzuale și bărbia voluntară.

Părul și ochii negri, craniul brachicefal precum și statura lui scundă denotă neîndoelnic tipul mediteranian, atât de dominant de altfel la noi românii.

Tenul avea însă ceva particular. Fața părea arsă de soare și de vânt, deasemenea și pielea mâinilor. Se părea că ai în față un om ce a fost expus odată tuturor intemperiilor.

O rapidă analiză a plasmei sângelui lui, m'a făcut să mi se precizeze bănuiala că acel cadavru aparținea unui marinar.

Ei bine, iubite maestre, omul acesta este astăzi viu, grație tratamentului ce i-am aplicat. Toate funcțiunile vieții lui vegetative și de relațiune sunt restabilite. Un singur lapsus: o amnezie, pentru toate, afară de amintirea lucrurilor și cuvintelor care se referă la viața lui vegetativă.

Nu-și amintește nimic din trecutul lui. Tot ce vede e pentru el nou, inedit, original, ne-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
rev.staritransilvaniei.ro/mdrr1901-1932

Tamara zărind întâia oară pe Remus, plimbându-se ca un automat pe lângă pavilionul doctorului.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/rndrr1901-1932

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

mai văzut. E într'o permanentă încântare înaintea întregii lui existențe.

Nu vă mai descriu, scumpe maestre, emoția prin care am trecut, când după 5 zile de zadarnice încercări asupra cadavrului prin curenți de înaltă frecvență, prin diatermie, prin Roentgen și prin ultra-violete și infraroșii și după ce-i injectasem doze masive din serul meu „vitalizant" modificat mult în urmă printr'un adaus de „hormoni-cardiaci" — pe când disperat și descurajat, zdrobit de osteneală, îl părăsisem, întinzându-mă pe o canapea din odaia vecină cu laboratorul și când abia aţipisem, deodată fui trezit de un zgomot infernal produs de căderea unei mese pe care erau înșirate sute de seringi și eprubete.

Mă uit speriat în spre locul unde zăceau sparte sticlăriile și văd venind spre mine cu pași ușori și cu mâinile întinse, cu un aer de somnambul, frumosul tânăr pe care îl lăsasem mort pe masa laboratorului.

El se trezise brusc și în prima lui mișcare răsturnase masa.

Toată această scenă de resurecție a avut ca martoră doar luna dupe cer, care își trimitea razele misterioase prin geamurile deschise, așa cum acum 2000 de ani înainte ca asistase desigur și la învierea lui Lazăr. Deosebirea e

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901_1932

doar într'atât că atunci omenirea asista uimită înaintea unui miracol divin, pe când azi minunea e înfăptuită prin mijloacele științei pozitive ale omului modern.

Deși adânc emoționat, l'am apucat binișor de mână, așezându-l pe canapea lângă mine. Zâmbia continuu și nu-și mai lua ochii de pe mine.

La întrebarea mea cum îl chiamă, răspunse că nu știe. Cuvintele din răspunsul lui erau însă într'o perfectă românească ceeace mi-a dovedit că primul înviat din morți în timpurile de după Christ, era român.

Amnezia de care suferă și pe care sper s'o vindec printr'un procedeu psihic, e privitoare numai la numele lucrurilor, la aspectul lor. Pentru trebuințele lui fiziologice imediate păstrează memoria completă. Trecutul său l'a uitat cu totul.

Un pahar de vin „Bordeaux" l'a înviorat complect.

Dar sunt grăbit. Trebuie să viu iar lângă el. N'o să-l mai părăsesc o clipă. Poate voi pune pe Atanase, laborantul meu, să-l supravegheze când mă voi odihni.

Sunteți singurul care cunoașteți evenimentul.

Al dv., **Heraclide**

Muzeul Digital al Romanului Românesc
rev.staff.ro/mdrr1901-1932

Jurnalul Tamarei.

24 Mai. — De când i-am povestit lui Ştefan toate întâmplările stranii ce se ţes în jurul meu, el nu se mai arată.

Se ţine într'adevăr de cuvântul dat că va supraveghia pe Atanase şi că nu va scăpa nici un prilej de a descurca acest mister? Sau e un simplu fanfaron care nu e în stare să ia asupra sa povara unei atât de complicate situaţii?

Atanase din ce în ce a început să devie mai insistent. Astăzi şi-a şters sbârciurile şi machiajul, şi-a desfiinţat cocoaşa, apărând în faţa mea ca „un prinţ din poveşti", precum mi-a şi spus.

Într'adevăr am văzut cu uimire că deşi e om de vreo 40 de ani, totuşi fizicul său n'are nimic comun cu ghebosul Atanase. Se poate spune chiar că e un bărbat simpatic.

O scriu aci nu pentru că mi-ar plăcea, ci ca să încredinţez acestui carnet adevărul-adevărat, după cum obişnuesc de atâta vreme.

Văzîndu-mă puţin surprinsă de această metamorfoză a lui, a devenit mai delicat şi caută acum să mă atragă prin procedee cavalereşti.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Când înainte juca rolul de ghebos, jignit de aversiunea mea, bestia vădit se aprindea într'însul. Observam în ochii săi priviri înflăcărate și rele, care mă speriau. Acum însă, când vede că-l consider un om ca toți oamenii și nu mă uit la el ca la un monstru, s'a înblânzit par'că și caută să mă convingă treptat printr'o pledoarie pasionată și galantă.

Am să caut deci și eu să-l țin la distanță printr'o tactică specială, dictată de diplomația mea feminină. I-am și spus că trebuie să-mi dea timp să mă desmeticesc în urma acestei surprize. Apoi i-am adus și argumente că totuși nu-l cunosc destul și vreau mai întâi să ne obișnuim unul cu altul.

Mi-a replicat că din nefericire e nevoit chiar îndată să intre iar în pielea grotescului personaj Atanase, deoarece trebuie să continue să-și joace rolul. Aceasta din pricina că mari primejdii în caz contrar, îl așteaptă nu numai pe el, dar și pe tata în special.

Am fost nevoită la rândul meu să-l asigur — cu toată scârba ce mi-o inspiră — că n'o să mai mă sperii de aspectul său, știind cum este el în realitate, dar că în tot cazul trebuie să se aștepte din partea mea la o schimbare radicală numai atuncea când își va lepăda definitiv masca aceasta de melodramă, asemă-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

nătoare cu „Fantoma dela Opera din Paris".

„Sunt femee — i-am spus — și te rog să nu uiți lucrul acesta!"

Șiretenia mea a avut efect. Atanase s'a despărțit de mine foarte calm, spunînd: „Nici nu poți să-ți închipui cine sunt și de ce mă aflu aci! Dar va veni ziua când vei fi mândră de mine! Ai dreptate: Voi aștepta!"

25 Mai. — Atâtea zile au trecut de când, ca o revelație divină, mi-a apărut în noapte chipul necunoscutului din fotografie, și n'am mai putut să-l revăd.

Atanase a stat în fiecare seară în sufragerie până târziu, pe când probabil tata se plimba afară cu tânărul necunoscut. N'am putut face nici o mișcare spre fereastră, ca să nu dau nimic de bănuit lui Atanase.

Luna răsare din ce în ce mai târziu și mă tem că nu voi mai putea vedea ceeace mă interesează atât de mult.

Dela Ștefan nici o știre!

Din nou mă cuprinde impresia înfiorătoare a singurătății! Dacă Atanase nu s'ar purta cu mine conform promisiunii sale, n'aș mai putea rămâne în această casă, căci ar fi trebuit de mult să fug cine știe unde, numai

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

spre a scăpa de atmosfera de nesiguranță și de decorul sinistru în care trăiesc.

26 Mai. — Tăcerea apăsătoare a nopții chinuia zarea.

Stăteam la fereastră în întunericul sufrageriei.

Priveam...

Luna nu se vedea încă. Dar stelele erau adânci și luceau ca niște briliante. Și în eterul acestor luciri am distins figura lui. El aluneca ușor ca o umbră. Probabil scăpase de sub supraveghere, sau tata și Atanase îl crezuseră adormit, fiindcă altfel nu-mi explic de ce l-au lăsat să se plimbe singur.

L'am privit cu ochii fiși și încordați cum pășea încet, legănându-se ușor în noapte.

Mânată de un avânt inexplicabil — de care chiar acum sunt uimită — am coborît în curte într'u întâmpinarea lui.

Am apărut brusc în fața tânărului, în dunga verzuie a luminii din curte.

El s'a oprit locului și m'a privit cu ochii dilatați de surprindere.

„Cine ești? — îl întrebai.

— Nu știu!

— De unde vii?

— Nu știu nimic!

— Cum te chiamă?

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

— Nu știu!

— Ești bolnav?

— Nu știu!

— Cum așa, nu știi nimic? Te văd voinic, te plimbi în curtea noastră și îmi spui că nu știi nimic! Ce cauți aci?

— Nu știu!

Aceste răspunsuri sunau atât de straniu în faptul nopții!

Mă speriai deodată înaintând cu spatele spre ușa casei. El, ca un somnambul, mă urmă automat la aceeași distanță.

Expresia feței sale ca și imobilitatea corpului nu-și schimbă nimic din aspectul rigid, când începu să se miște.

„E un om mecanic; nu e viu!" — îmi trecu fulgerător prin minte, în timp ce el întindea încet spre mine o mână albă ca ceara. Atunci scosei un țipăt de groază, rezemându-mă de zid. Mâna lui rămase întinsă în aer și el însuși se opri...

Din spre laborator se auzi un sgomot de ușă deschisă și apoi închisă. Pași repezi se apropiară de noi. Tata, urmat de Atanase, se reliefă în semi-întunerecul nocturn. In acea clipă un segment de lună apăru la orizont.

„Ce cauți tu aici? îmi spuse tata aspru. In-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

torcându-se în spre Atanase, șopti printre dinți:

„Vezi? Trebuia să se întâmple! Inevitabil!"

Nu-i răspunsei nici un cuvânt. Eram împietrită de spaimă. Picioarele refuzară să mai mă susție. Mă clătinai și m'așî fi prăbușit desigur la pământ fără sprijinul lui Atanase.

Tata strigă:

„S'o duci în odaia ei! Incuie toate ușile și întoarce-te imediat la mine... Intâmplarea aceasta mi-a sugerat o idee despre care trebuie să discutăm în liniște!..."

Și'n timp ce Atanase îmi ajuta să ure scara, tata la braț cu omul mecanic se îndepărta, mergând spre pavilion!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
rev.staffans.ivan.ro/mdrr1901-1932

București, 28 Mai 1930.

Doamna Adina Alexandrescu, directoarea pensionatului «Sft. Sebastian»

către

Doctorul Heraclide

Mult stimate domnule doctor,

Vă rog să mă scuzați că până azi nu v'am scris nimic relativ la efectele serului dv., asupra elevelor mele.

Am dorit să urmăresc mai mult timp toate manifestările și toate reacțiunile ivite, ca să vă pot face o dare de seamă, care să prezinte un interes.

Din capul locului țin să vă declar că rezultatele au întrecut așteptările mele și sper că vă vor satisface și pe dv.

Lucrurile s'au întâmplat aidoma cum le-ați prezis. Au fost ce-i drept două excepții, două interne care s'au arătat neinfluențate — dv. în limbajul medical ați zice imune — față de serul antimascul. Ne-am adus însă aminte de o vorbă a dv.: „In medicină rezultatele obținute nu dau nici odată o procentalitate de

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

succese de sută la sută". Nu vreau să abuzez de răbdarea dv. și deaceea mă grăbesc cu descrierea sumară a celor întâmplate după injecții.

In prima zi nu s'a observat în ținuta internelor nici o schimbare. Grija cea obișnuită pentru esteticul lor exterior continua a fi aceeaș. Bileţelele și scrisorile parfumate sosite dela poștă sau prin vre-un comisionar, erau citite de bietele fete, cu aceeaș emoție, cu aceiaș febră.

Plimbându-mă pe Calea Victoriei am găsit aceeaș aglomerare de studenți și eleve (în majoritate internele mele blestemate) aceleași râsete și acelaș flirturi din partea lor în colțul dintre Calea Victoriei și Bulevardul Academiei, precum și la stația Carpați.

A treia zi lucrurile s'au schimbat cu totul. Inspectând camerele în lipsa fetelor dela internat, am fost surprinsă găsind părăsite în saltarele meselor cutiuțele și pufurile de pudră. Tuburile de rouge zăceau deasemenea uitate, iar una din secretarele pensionatului a raportat că, spre uimirea publicului și a pasagerilor, nu s'a mai observat în tramwai nici o studentă cufundată în ocupația de predilecție: fardarea și oglindirea continuă în oglinjoarele din poșetă.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mcr1901-1932

Azi dimineață o ucenică dela coafeuza Tina s'a interesat de cauza nevenirii studentelor timp de mai bine de o săptămână ca să se coafeze, să-și bucleze părul, sau să-și radă măcar ceafa.

Doamna Tina e îngrijată de scăderea pronunțată a veniturilor atelierului său.

Dar, scumpe domnule doctor, efectele cele mai interesante ale seroterapiei antimascule s'au mai putut observa și la matineul de duminecă dela pensionat.

Aveam lista invitaților din duminica precedentă și lansasem — fără a mai consulta pe internele pensionatului — invitații către studenți, colegii lor, că să participe la matineu.

Veniseră toți, care cu buchete de flori, care cu cutii de bonboane, și așteptau toți cu înfrigurare intrarea în sala de dans a prietenelor lor. Dar când ușa dela sala de dans se deschise, isbucni un strigăt general de uimire. Afară de două interne, nici una nu era decoltată. Rochiile nu mai erau scurte până deasupra genunchilor, ci ajungeau jos până la glezne. Una purta o lungă trenă care îi ascundea corpul în întregime, iar capul îi era învelit cu o broboadă neagră. Nici una nu era pudrată. Tenul și buzele își arătau acum la

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

toate, paloarea anemici atât de bine ascunsă altădată de farduri și rouge-uri.

Studenții făceau haz, socotind ținuta colegelor drept înscenarea unor farse greșite. Vă mărturisesc că eu personal eram foarte impresionată de efectele realizate cu serul antimascul asupra internelor mele. Era deci clar dovedit, ca într'o adevărată experiență de laborator, că toată moda și toate fardările nu erau decât expresia instinctului femeii de a plăcea bărbatului. Nu era cum a susținut într'o conferință acum câțiva ani o scriitoare franceză la Ateneul din Capitală, exteriorizarea trebuinței organice a unui suflet civilizat de a se arăta semenilor săi sub o formă exterioară plăcută! Și acest instinct primordial, dv. domnule doctor, l'a-ți anulat printr'o doză a genialei dv. invențiuni.

Dar tot atât de interesante erau scenele când — la un ordin al meu — jazzul a început să cânte un charleston. Numai două eleve au jucat charleston-ul. Erau acelea care s'au arătat imune la injecțiile primite. Celelalte au refuzat cu desgust de a lua parte la joc și trebuia să le vedeți cum se plimbau în sală, unele morocănoase, altele visătoare și altele cufundate par'că în adânci meditații.

In zadar erau invitate în repetate rânduri

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistaramuri.ro/mdr/1901-1932

la dans de colegii lor ; toate refuzau. La un moment dat, unul mai aprins a cuprins în braţe pe o colegă a lui, de care ştiam că e îndrăgostit — şi în sunetele şi în ritmul languros şi pervers al unui tango, căuta s'o antreneze în dansul atât de plăcut altădată pentru ei amândoi.

Când printr'un gest obişnuit la aceste jocuri, tânărul căută să-şi apropie de el corpul altădată vibrând de emoţie al iubitei, primi brusc din partea ei un pumn în piept care îl făcu să alunece pe parchetul lustruit şi ceruit. El nu s'a mai putut ridica de jos. A trebuit să vie Salvarea, care să-l transporte la Colţea unde radioscopia arătă o fractură a piciorului drept.

In Universitate s'a aflat repede despre originalul matineu cu sfârşit tragi-comic.

Elevele mele, de atunci, sunt obiectul atenţiunii generale. Ele apar la cursuri, serioase şi foarte atente. Nimeni nu înţelege origina acestor schimbări. Singure directoarele celorlalte pensionate cunosc secretul invenţiunii dv., şi nu-l divulgă, căci şi ele aşteaptă să intervenţi în pensionatul lor.

Un fapt interesant, de care se vorbeşte mult în pensionate este întâmplarea cu profesorul de psihologie dela Facultatea de Litere. Toată

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

lumea universitară îl ştie îndrăgostit nebun de una din internele mele. Dintre toţi profesorii universitari este singurul care ţine regulat cursurile şi minunea aceasta a înfăptuit-o numai dragostea lui pentru studentă.

Numai ei se datoreşte desăvârşirea cursului acestui profesor.

El întrebuinţa pentru ea toate seducţiunile dicţiunii sale impecabile şi toate modulările vocii lui cu sunet fermecător de violoncel.

Ei bine, domnule doctor, de când cu injecţiunile antimascule, dulcineea nu se mai arată impresionată de nici una din caracterele secundare sexuale ale Don juanului depe catedră. In tot timpul cursului, fata stă cu capul aplecat peste caet, luând mereu note şi când torentul de erudiţie depe catedră conteneşte, ea îşi trânteşte bereta în cap, părăsind sala fără a arunca o privire măcar fugitivă spre psihologul îndrăgostit de ea.

Dar ceeace a stârnit entuziasmul tuturor directoarelor de pensionate a fost zvonul că ministrul instrucţiunii a renunţat la ideea universităţii feminine la Iaşi.

Şeful de cabinet ne-a comunicat în mare taină, că eri, când secretarul general prezenta ministrului proectul de lege prin care studen-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr/1901-1932

tele urmau a fi concentrate toate în Moldova, el rupse acest proect zicând că a renunțat la el după o matură chibzuință.

Această matură chibzuință s'a manifestat azi cu un prilej care a dat subiect de râs întregului minister.

Cică întreg personalul ministerului fusese pus azi în mișcare spre a găsi în oraș o camelie pe care ministrul dorea s'o ofere unei tinere doamne venită în audiență la el.

Se mai povestește că de unde mai înainte femeile care cereau audiențe la acelaș ministru erau rar primite, și atunci cu bruscheță și gravitate (chiar când erau tinere și frumoase), astăzi sunt invitate cu multă insistență și solicitudine să intre, de însuși domnul ministru în persoană.

Tot ce cer (vorbim de cele tinere) se admite și se rezolvă atât de prompt că în două zile s'au epuizat fondurile de milioane destinate operilor filantropice.

Și — pour la bonne bouche — vă reproduc un zvon ce a circulat iar azi în minister. Se zice că șeful de cabinet intrând în biroul ministrului după ce se terminaseră audiențele, găsi pe excelența sa plimbându-se radios cu fața îm-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

bujorată şi cu mâinile întinse gata par'că să cuprindă în braţe o fiinţă imaginară, invizibilă.

Să fie oare efectele serului Busquet?

O simplă curiozitate din partea

devotatei dv.
Adina Alexandrescu

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/ro/1901-1932

Clubul stupefiantelor.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

București, 30 Mai 1930

Sache

către

Atanase

Cocoașe șmecheră,

Ce stranie prefacere sufletească!

De unde până acuma teama de poliție îți băga măselele in gingii, astăzi văd că o boicotezi cu o crimă în toată regula!

Un somnambul, vre-un semi-defunct letargic, sau cine știe, poate chiar vre-un confrate dintr'o bandă încă necunoscută nouă, rătăcind prin alecle cimitirului *„Prevederea"*, a fost buzunărit și apoi făcut una cu pământul, zice-se, de către doi parlagii în trecere spre abator, numai așa de dragul ciopârțitului,—sau de către o ceată de exploratori de giuvaericale mortuare — în orice caz tu ești în capul răutăților, după bârfelele care se colportează în tunelul lui Bercu, cafegiu în Nisipari.

Oricum, până la ora asta, gurile rele persistă să susție că tot tu cazi în pricină!

Palavrele din ulicioara Nabucodonosor au

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

ajuns până la urechile noastre, ăştia de aci din Bonaparte.

Năzdrăvăniile nebunului ăla de doctor, amestecate cu clevetirile ponosiţilor din ulicioara ta, au ajuns la o amestecătură de închipuiri, care deduc că, tot tu, pentru ca să-ţi faci mână bună cu patronul tău, i-ai fi făgăduit un plocon de mortăciune şi că astfel dându-l pe mâna lui să-l topească în cuptorul de experienţe, orice urmă a ucisului să dispară!

Prăbuşindu-l nevinovat spre moarte, ai reuşit să câştigi nemurirea, iar până la înavuţire, nu mai ai prea multă vreme de aşteptat!

Precum ai reuşit să înlesneşti prefacerea omului în strigoi, de ce adică nu ai fabrica bacnote fără aparenţă de fals!?

In definitiv dacă ştiu totul, de ce adică nu m'aşi înfrupta şi eu din tezaurul ingeniozităţii pehlivăniilor tale?!

Nu doar că aşi avea intenţiunea ca pe departe să-ţi dau să înţelegi că m'aşi preta la un denunţ în cazul când ai refuza să mă faci părtaş aurului ce produci, dar vezi că, *gură de om, gură de câine, cere pâine!*

Stau prost, cât se poate de prost, în privinţa dumicaţilor, iar foiţele sunt interzise în ca-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistaromaniei.ro/mdr1901-1932

feneaua lui Pigui — doar așa pe genunchi, pe dibuite și în marginea meselor, dar cu ochii în toate părțile!

Copoii văd din stradă!

In sfârșit, sper că nu ai să mă faci să stau prea multă vreme cu pălăria întinsă la un borfaș ca tine!

Până atunci, dacă vreo minune a făcut ca mortul să se scoale din cazanele doctorului, dă-i complimente dela subsemnatul!

Sache

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

București, 1 Iunie 1930.

Atanase

către

Sache

Sache tată,

Dacă ai ști cum mă zgâlțâe frigurile prin care trec, mi-ai plânge de milă și ai regreta amar că m'ai luat în bășcălie!

Plânge-mă, — lasă-l pe mort, că mortul n'a înviat, — nu-l mai plângeți ca niște cobii infecte ce sunteți, nici tu, nici potăile din Nisipari și nici janghinoșii din cafeneaua lui Pigui!

Sache, tată Sache, mahăre Sache, află că mortul... *a înviat!!!*

Așa că toată strădania mea din cimitirul „*Prevederea*" a fost d'asurda!

Și la urma urmelor, că a înviat sau că nu mai avea de gând să mai învieze, puțin îmi pasă.

Chestiunea este că nu a înviat mortul buzunărit în cimitir!

A înviat... Remus, Remus Iunian, nepotul pus sub tutela mea — Remus Iunian, locote-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901_1932

nent de marină comercială — pupil devenit major și față de care a trebuit să dau socotelile conturilor gestiunii mele, — socoteli destul de schimonosite astfel că nu știu cum am s'o scot la capăt!

Se vede că s'au apropiat răfuelile!

Ce mai tura-vura?! Nu sunt nici Atanase Cocoșatu, nici un cocoșat fără Atanase, nici mareșalul moral al Tamarei și nici mâna dreaptă a doctorului!

Sunt pur și simplu unchiul marinarului ucis și înviat, — unchiul *Grigore*, ăl cu conturile plăzmuite!

Așa să știți, și tu care ai îndrăzneala să-mi ceri șpagă în schimbul asigurărilor că nu ai să mă denunți, și el, mortul care încă nu a murit și care, fără îndoială, se va grăbi să-mi ceară verificarea socotelilor tutelei!

In furia dejugărilor acestea nemaipomenite, un moment m'am hotărît să ucid pe... mort a doua oară, cu riscul de a fi vârît eu în cazanul de experiențe al doctorului Ovidiu Heraclide, în locul pradei înviate!

Dar m'am temut de sancțiunile la care m'ar fi expus mâna doctorului jignit!

Un motiv însă mult mai puternic care m'a determinat să renunț la un... al doilea asasinat în persoana marinarului, a fost faptul că,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

odată Remus reînviat, pierzându-și complect memoria, probabil în urma traumatismului căpătat din loviturile de măciucă ce i-am dat în cimitir, era exclus să-și mai aducă aminte de falsificarea conturilor!

Așa încât, a doua măciucă devenea și inutilă și inoperantă, de vreme ce marinarul, contrariu așteptărilor mele a devenit complect inofensiv prin pierderea totală a conștiinței și a cunoștințelor!

In orice caz, oricare ar fi rezultatul, sfătuește-mă grabnic ce trebue să fac, întrucât chiar așa, pe jumătate mort, aș putea să fiu expus la eventuale sancțiuni penale!

Să-l achit definitiv ori să-l cedez doctorului în schimbul unor atențiuni mai accentuate din parte-i și în care aș putea să intru?

Ți-am trimis bani, deci tacă-ți fleanca!

Atanase

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901_1932

București, 3 Iunie 1930.

Doctorul Heraclide

către

Profesorul Aders din Heidelberg

Scumpe și venerate maestre,

Deși prin cultura mea și prin întreg felul meu de a gândi, înclin mai mult spre concepția materialistă, sau cel mult spre monism, nu pot însă nega faptul că întotdeauna când m'am aflat vreodată în fața fenomenelor fiziologice ale vieții, m'am simțit înfiorat de misticism, de reminiscențe spiritualiste sau animiste, care nu pot fi în subconștientul meu decât de origină ancestrală.

De aceeaș înfiorare mă simt cuprins și acum când zilnic mă aflu în fața tânărului misterios pe care am reușit să-l smulg din ghiarele morții.

V'am mai scris că am reușit să fac minunea grație curenților electrici de înaltă frequență, grație prelungitelor ședințe de diatermie și mai cu deosebire mulțumită acelor miraculoase substanțe pe care am reușit

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

să le extrag din mușchii inimii (hormoni-cardiaci).

Toți acești agenți fizici și chimico-biologici mi-au slujit de minune să dau viață celui care mort a fost și a înviat.

Dar vai! Această viață este pur organică, materială, o viață de automat.

Nici o licărire în el de viață sufletească, cu toată doza enormă din serul meu vitalizant adrenalinat ce i-am injectat de repetate ori.

Ceeace nu i-am putut reda până azi este memoria, și dacă e lipsit de ea, e lipsit în acelaș timp de întreaga viață sufletească. Toată evoluția eului său — ca și a eului fiecăruia dintre noi — e formată dintr'un șir neîntrerupt de grupe de imagini, senzații, idei. Toate se proiectează și se leagă unele de altele pe canavaua unică: memoria.

Ea este baza personalității noastre și tocmai de ea e lipsit tânărul frumos și misterios în care observ cu mare îngrijorare o înclinare caracteristică spre iubita mea copilă Tamara.

Și de teamă ca nu cumva Tamara să răspundă acestei înclinări prin sentimente la fel (și în care nu văd nimic altceva decât ace-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistaromaniei.ro/mdr/1901-1932

laș instinct animalic al perpetuării specici și pe care Freud l-a... „sublimat" sub denumirea de „libido") am de gând s'o inoculez cu serul antimascul (care mi-a dat atât de mari succese la diferite pensionate feminine) și în doze, care o vor imuniza temporar (cât voi voi eu) împotriva tuturor tentațiunilor.

Stau și mă gândesc și-mi frământ mereu mintea să descopăr un mijloc eroic prin care să reușesc să insuflu viața spirituală fără de care nu voi putea niciodată să afirm și eu: „morți au fost și au înviat".

Mă gândesc să fac uz de psihologia adâncă cuprinsă în strofele poetului (aducându-le o mică schimbare) adresate femeilor:

L'homme est comme l'ombre,
Fuyez-le, il vous suit,
Suivez-le, il vous fuit.

Și totuși, iubite maestre, mă întreb uneori dacă factorul care menține întreaga viață spirituală pe pământ cu toate podoabele ei de artă și de știință, de cugetare metafizică și de aspirații pur idealiste — nu este altul decât dragostea. Amorul este axul central în jurul căruia freamătă, se sbuciumă și se avântă toate existențele în univers.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr 1901-1932

Numai dragostea, o dragoste in toată complexitatea ei psihologică dar și fiziologică, va fi în stare să învie la o viață intelectuală, morală și spirituală pe misteriosul tânăr mort și apoi înviat prin serurile și agenții fizici întrebuințați de mine.

Și țin să vă asigur, iubite maestre, că nici un moment nu m'a părăsit nădejdea că tot laboratorul îmi va da mijloacele generatoare de dragoste dătătoare de viață spirituală de care astăzi e încă lipsit acest „cadavru viu".

Al dv. devotat,
Dr. Heraclide.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Jurnalul Tamarei

27 *Mai.* — Scena de ascară m'a zdruncinat puternic. Am stat toată ziua retrasă în odaia mea. M'am uitat de mai multe ori în stradă dar nu-mi vine nici o veste dela Ştefan.

Am auzit de dimineaţă cum tata i-a poruncit lui Atanase să nu vorbească cu mine nici un cuvânt. Apoi n'am putut distinge ceeace au mai discutat în sufragerie. Am priceput numai că se ceartă, necăzând de acord asupra unei chestiuni.

Pe la orele şease seara, tata a venit la mine în odaie. Redau aproape textual convorbirea noastră.

— Ai mai vrea să-l vezi pe tânărul acela? sau ţi-e teamă de el?

— Dar oare cine e şi ce caută la noi?

— Tamara să nu mă întrebi nimic! Răspunde numai la întrebarea mea. Vrei să-l revezi sau ţi-e frică de el?

— Ah! tată, spune măcar dacă e viu sau e mort? Ori e un automat?

— Tamara ţi-am spus odată, nu mai mă întreba nimic. Vrei să mă ajuţi la vindecarea lui? E bolnav, atât pot să-ţi spun.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

— Nu știu tată.

— Te-ai molipsit dela dânsul cu „nu știu"... Dacă nu vrei să-mi răspunzi, atunci nu-l vei mai vedea niciodată. Și voi căuta ca altcineva, iar nu tu, să mă ajute la vindecarea lui...

Îți dau o oră de reflecție fiindcă cred că o să primești, altfel n'ai fi căutat noaptea să-i vorbești!...."

Cu aceste cuvinte, tata părăsi odaia mea.

Mai era nevoie să mă gândesc o oră? Oare n'am trăit de câteva săptămâni revăzându-i ziua fotografia și visând noaptea chipu-i fermecător?

M'am gândit într'adevăr că lucrurile se aranjează de minune. De unde tremuram la gândul că tata o să-mi surprindă curiozitatea stârnită de tânărul necunoscut, acum el însuși vine să-mi propuie să-l ajut, petrecându-mi poate tot timpul meu liber cu acela la care m'am gândit atâta vreme.

Dar oare cum va primi Atanase această propunere a tatii? Mi se pare chiar că toată cearta lor de adinioară a isbucnit din pricina aceasta.

La urma urmei ce-mi pasă de Atanase, iar Ștefan nu se mai arată și nici nu poate pătrunde până la mine.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr/1901-1932

M'am dus la tata și i-am spus că consimt, dar el a amânat pe mâine prima noastră întrevedere.

28 *Mai.* — Simt cea mai mare greutate să descriu ce s'a petrecut astăzi.

Nu e glumă ca o zi întreagă să fi împreună cu un om atât de ciudat și de frumos!

Sărmanul nu-și mai aduce aminte de nimic, probabil în urma vreunei grozave zdruncinări nervoase — după cum mi-a spus tata. Am riscat chiar să-i arăt propria-i fotografie, făcută evident acum patru-cinci ani.

El e un mare copil, fără minte și foarte ascultător. Se minunează de ori și ce vede. Uluirea se citește pe fața lui, fără să aibe nevoie s'o exprime prin viu grai.

Tata m'a prevenit să nu cânt nici o notă la pian.

Numai o singură clipă am văzut pe fața lui o încordare, par'că ar fi căutat să-și aducă aminte de ceva, când a sunat clopotul capelei dela cimitir. Am comunicat tatii acest lucru și el mi-a spus că în ultimele zile tânărul arată mereu aceeași surprindere când aude clopotul.

Aș fi vrut să-i spun multe dar el nu-mi

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

poate răspunde și nici nu e în sare să-mi distrugă din suflet taina chinuitoare care mă apasă de când i-am găsit fotografia în biblia cu filele uscate și până când l-am zărit la braț cu tata în curtea locuinței noastre. Numai el ar putea să-mi lămurească prin ce capriciu ciudat al întâmplării a reușit să-mi tulbure involuntar liniștea, svârlind în sufletu-mi sămânța unor speranțe noui...

Dar în zadar ași fi vrut să-i pun vreo întrebare. El e incapabil să urmărească șiruri logice în idei, incapabil să cugete, să-și amintească de ceva sau chiar să dea un răspuns cât de simplu.

Mă mulțumesc să-l privesc cu satisfacția ce o ai fixând o gravură frumoasă, iar el cu ochii mirați se uita uneori la mine, silindu-se să priceapă cine sunt eu.

Din nou l-am întrebat cine e, de unde vine dar el a recăzut în apatie și fără să mai mă privească a răspuns cu indiferență:

„Nu știu!"

Atanase aruncă în direcția noastră priviri bănuitoare, priviri din ce în ce mai întunecoase și mai rele. Insă tata vine să ne vază aproape la fiecare oră și se interesează de progresele sănătății bolnavului.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/ro/1901-1932

Bănuiesc că Atanase are planuri teribile, dar nu şi le pune deocamdată în aplicare, din pricina tatii...

29 Mai. — Orele 2 noaptea. Tot nu mi-am pierdut speranţa în venirea lui Ştefan. I-am recomandat să se convingă întâi că Atanase n'a eşit din pavilion şi că nu se plimbă în curte ca să mă spioneze. Poate tocmai din cauza asta a întârziat Ştefan. Bileţelul l-am pus la timp sub piatra de lângă poartă. Deci trebuie să vie. Numai el, care comunică cu lumea din afară, m'ar putea ajuta şi ar fi în stare să împiedice tenebroasele planuri ale lui Atanase, sau cine ştie ce noui năzbâtii de ale tatii.

De dimineaţă, tata hotărîse să ne lase singuri în casă şi m'a prevenit că nu va veni nimeni să ne tulbure. Mi-a spus că vrea să încerce astfel influenţa mea de femee asupra tânărului care evident se zăpăceşte complect când sunt mai multe persoane ce vorbesc între ele şi când câteva perechi de ochi îl examinează în acelaş timp.

Mi-a recomandat să-l las să se culce după prânz. Mi-a spus că are un somn foarte profund şi agitat. După aceste recomandaţii, tata a plecat.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Am început să vorbesc cu tânărul. Dar în loc să fie în dialog, eram mai mult un monolog acompaniat uneori de gesturile sale ciudate. Așa a trecut timpul, până la prânz. Atanase ne-a adus mâncarea. Avea o înfățișare încruntată și dură. Apoi s'a retras în pavilion repetându-mi ordinul tatii:

„Să-l lași să doarmă".

Când am trecut împreună din sufragerie prin salon, tânărul s'a oprit brusc și a ridicat încet capacul pianului. Inainte de a-l fi putut împiedica, puse mâinile pe clape, trase taburetul, se așeză și începu să cânte *„Variațiunile"* lui *Chopin*...

Mirarea mă împietrise... El însă n'a continuat bucata. S'a sculat clătinându-se, cu ochii aproape închiși și s'a întins pe canapea, cufundat într'o complectă uitare de sine.

Somnul lui a fost într'adevăr profund, dar calm fără vreun semn exterior de agitație. Mi s'a părut chiar că pe buzele sale apăruse un surâs copilăresc...

Nu mai mă săturam privindu-l!...

Cât am stat așa nu știu!...

Dar la un moment dat privind arcul buzelor sale trandafirii și senzuale, înviorate încă de surâs, m'am apropiat încet, cu pași ușori

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

O experiență de telekinesie c'un cadavru, a doctorului Ovidiu Heraclide.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

ROMÂNIA
Universitatea din Cluj

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvana.ro/mdrr1901-1932

și l-am sărutat sfios pe obrazul palid și catifelat. După aceea am fugit, închizând ușa în urma mea.

Atanase mă aștepta în sufrageric, ceeace pentru mine a fost o surpriză neplăcută.

Stătea drept, fără cocoașe și fără sbârcituri. Nu mai era un „Quasimodo", ci se transformase iar în „Don Juan"!

Evident că mă spionase și pândise eșirea mea din odaie.

„Tamara!"— șopti el sfredelitor — și mă apucă violent de amândouă mâinile. Această strângere îmi pricinui o durere fulgerătoare. Brațele-mi erau paralizate.

Imi dau acum perfect seama că atacul atât de surprinzător al lui Atanase, îmi luă într'o clipă orice urmă de energie și de rezistență. Mă simții pe jumătate amețită, și înfrântă de spaimă, mă clătinai pe picioare. Cât p'aci eram să cad. Insă Atanase descleștându-și pumnii, mă cuprinse în brațe.

El își închipui desigur că voiam să-i cedez și că eram gata să răspund patimei sale bestiale.

Totuși urmă cu o voce plină de răutate:

„Cum ai îndrăznit să-l săruți? Și tocmai acum când ești a mea? Mă poți compara cu a-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

cest ftizic muribund? Ai nevoie de un cadavru, când brațele mele te pot cuprinde și strânge ca în clește ca să simți ce e iubirea învăpăiată?"...

In timp ce pronunța aceste fraze de alienat, îmi recăpătai prezența de spirit. Făcui o sforțare la care Atanase în clipa aceea nu se aștepta și mă zmucii depe pieptul său. Apoi cu o săritură mă aruncai spre ușa ce dă in odaia mea. Dar ușa fiind închisă, mă oprii cu mâna pe clanță.

Atunci și Atanase făcu un salt spre mine cu mâinile întinse spre a mă apuca din nou.

Scosei un țipăt ascuțit de groază care rupse poate pentru prima oară tăcerea blestemată a casei noastre.

„Taci!" strigă Atanase înebunit de furie, apucându-mă din nou cu toată puterea brațelor sale de gorilă și împingându-mă în ușa odăii mele, care se deschise sub această presiune.

Scosei un al doilea țipăt și mai sfâșietor! Dacă stradela n'ar fi fost atât de pustie, desigur că o mulțime de trecători ar fi sărit în ajutorul meu.

O mână aspră, ca un sigiliu al tăcerii, îmi închise brusc gura și simții buzele-mi tremurând și dinții clănțănind de frică.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mcr1901-1932

Ceeace se petrecu după aceasta, o pot imperfect recapitula aci, deoarece păream copleșită de un coșmar din care așteptam să mă trezesc.

Mă pomenii ridicată pe sus și trântită pe pat. Trupul greu al lui Atanase îmi apăsa sânii și pulpele cu o violență extraordinară. Atanase gâfîia ca un animal; în timp ce gura lui îmi strivea buzele, o mână îmi descheia rochia și o alta îmi strângea mijlocul...

Mă cufundam în bezna în care începeam să nu-mi mai dau seama de nimic. Închisesem ochii... Inima mea încetase de a mai bate... Ultima licărire de conștiință se îmbina încă timid cu repulsiunea fizică și cu disperarea... Insă în acelaș timp simții dinții lui Atanase loviți de dinții mei și în mod straniu mâinile sale descleștându-se și trupul său rostogolit pe parchet ca un balot.

Ochii mi se deschiseră și văzui printre gene, uimită, fața tânărului bolnav aplecată peste obrazul meu...

„Ce s'a întâmplat? Cine e omul ăsta?"

N'avui timp să răspund. Atanase se ridică, svârlindu-se pe la spate asupra protectorului meu...

Pricepui deodată tot pericolul ce ne ame-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

ninţa: o femee slabă şi un bolnav în luptă cu un bandit.

Sării depe pat şi mă repezi spre geam:

„Stai sau sparg geamul şi chem ajutor!"

Văzui pe Atanase apucând de umăr cu o mână pe tânăr şi întorcându-şi brusc capul spre mine...

Vreo şapte-opt paşi mă despărţeau de el, dar banditul rutinat îmi înţelese ameninţarea: geamul odată spart, vecinii poate s'ar fi alarmat. El se întoarse iar spre tânăr aplicându-i o lovitură fulgerătoare în falcă. Salvatorul meu se prăbuşi...

Inlemnii în atitudinea mea dela geam, iar Atanase dădu buzna in sufragerie şi dispăru. Auzii paşii lui pe scară şi uşa din curte trântită violent. Imi revenii în fire şi mă grăbii să văd în ce stare se găsea bietul meu prieten.

Cu ochii întredeschişi, el se căznea să se ridice în picioare. Sforţările acestea îl slăbiseră complect. Il ajutai să se îndrepte spre patul meu pe care se întinse. Ii adusei apă pe care o bău cu lăcomie.

„Stai puţin nemişcat să mă uit dacă a plecat într'adevăr Atanase".

Dădui fuga în sufragerie şi pe scări, încuiai uşa cu zăvorul şi mă întorsei repede în odaie.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Deşi palid şi uimit, el păru că-şi revenise definitiv în fire. O schimbare surprinzătoare se produsese în aspectul şi ţinuta lui. Imi zise: „Unchiul Grigore a fugit? Ce-i cu el? Cum de mă aflu aci? Cine sunteţi dv.?

Şi deodată uitându-se la haina lui:

„Astea nu sunt hainele mele!"

Il privii mirată neştiind ce să-i răspund. Tăcu şi el o clipă; iar cu străfulgerată subit de o ideie, mă îndreptai spre scrin de unde luai fotografia pe care i-o întinsei drept răspuns.

„De unde ai fotografie mea? A cui e casa asta?

— E casa noastră... Casa tatălui meu, doctorul Heraclide...

— Heraclide?... Atunci d-ta eşti... Tamara? Dar unchiul Grigore ce caută aci la dv.? De ce sunt eu aci?... Ah!... Par'că îmi aduc aminte...

— Da, sunt fata doctorului... De care unchiu Grigore vorbeşti? De Atanase?

— Ce Atanase! E unchiul meu Grigore care m'a furat şi a vrut acum să te necinstească...

— Unchiul Grigore ? Unchiul d-tale ? Iar noi care am crezut... Ah, ce bandit deghizat! Nu l-ai văzut cu cocoaşe şi bătrân cu sbârci-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

turi, cum timp de 8 luni şi-a jucat la perfecţie rolul de servitor şi de laborant credincios.

— Dar tatăl d-tale unde e?

— Lucrează în pavilion la învierea morţilor! Chiar şi d-ta ai fost mort şi te-a înviat tata!"

Tânărul rămase mut de uimire. Începu să-i povestesc amănunţit tot ce ştiam: stafia, cimitirul, aducerea cadavrului, fotografia, cocoaşa lui Atanase, maniile tatii şi întâlnirea mea cu Ştefan Străjescu.

Par'că se făcu lumină în creerul său. Imi spuse că se numeşte Remus Iunian şi că Ştefan Străjescu e cel mai bun prieten al său, încă din şcoală. Că e locotenent de marină întors la Bucureşti după mai mulţi ani de călătorie, în scopul de a lămuri o ciudată întâmplare : mamele noastre fiind prietene, au jurat una alteia că noi — adică Remus şi cu mine — ne vom lua când vom fi majori.

Ajungând aci cu povestirea, s'a luminat şi enigma cu fotografia pe care mama o păstra, probabil ca să mi-o dea mai târziu. Mi-am adus aminte vag cum în copilărie ne jucam uneori împreună, până când am fost dată la călugăriţe, iar el a plecat la şcoala de marină.

Urmându-şi povestirea mai departe mi-a spus cum i-a scris lui Ştefan rugându-l să se

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvana.ro/mdrr1901 1932

intereseze de mine şi cum acesta a întrerupt în urmă corespondenţa. Părându-i-se suspect faptul că Ştefan nu-i mai scrie, s'a hotărît să vie brusc la Bucureşti cu aeroplanul. Aci a tras la hotel „Madrid" şi negăsindu-l pe Ştefan acasă, a sărit zidul cimitirului ca să spioneze casa noastră. Îşi aminteşte apoi numai de faptul că a fost lovit în cap de nişte stafii şi pe urmă nimic.

Memoria şi-a recăpătat-o numai fiind trezit de ţipetele mele, când s'a repezit ca să mă apere de brutalitatea lui Atanase.

Am hotărît de comun acord să avem o întrevedere cu Ştefan. Să-i povestim toate cele petrecute, spre a putea lua o hotărîre şi a fixa planul de luptă împotriva lui Atanase şi a complicilor săi. Totdeodată Remus m'a sfătuit să nu spun nimic tatii şi s'a decis să joace înainte rolu-i de automat spre a putea observa totul, fără a fi bănuit de nimeni...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

București, 5 Iunie 1930.

Atanase

către

Sache

Sache,

Unde dai și unde crapă!

Halucinațiile tale față de indignarea mea, precum nesăbuitele proecte ce-mi propui, față de nedumerirea în care mă aflu, sunt departe unele de altele ca griva de epure!

Închipuește-ți o stafie amorezată în ciuda tuturor așteptărilor și a bănuelilor mele.

Stafia pe care nu am reușit s'o strivesc complect, adică nepotul Remus căruia îi datorez atâtea socoteli, ucis pe jumătate în cimitirul *„Prevederea"* și înviat deabinelea în atelierul de fantome al doctorului Heraclide, s'a dat pe lângă fată — Tamara, imună oricărei dragoste, — zeița Tamara, cu obrajii de porțelan în mijlocul cărora fulgeră o rodie de zâmbete înfiptă drept în mijlocul gurii și stropită de apele albastre ale privirilor peste care se plimbă din când în când, palmele ei

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

de fildeș pentru a-și ascunde dogoarea sufletului ei virgin, — Tamara, crăiasa visurilor mele de repetent în toate clasele de gimnaziu!

Și ceeace este și mai catastrofal pentru năzuințele mele, este faptul că mireasa asta fără de pereche în lume, lasă se se înțeleagă că strigoiul Remus nu i-ar displace!

Bănuesc, ba chiar sunt mai mult ca sigur că, iar am să-l iau în frigare, dar de data asta cu știrea și chiar cu ajutorul tău.

Până atunci, chibzuesc cum aș putea părăsi morga nebunului Heraclide, mai cu seamă că poliției nu-i voi putea scăpa niciodată din ghiară — copoii sunt pe urmele ascunzătoarei mele!

Dar această plecare voesc ca să aibă preludiul unei afaceri, — afacerea cu furtul secretului ce-mi propui.

Și cum aș putea să-l dobândesc mai precis decât printr'un ...*„act dotal"* pe care l'aș smulge nebunului inventator de vieți moarte, într'o eventuală căsătorie cu Tamara sub sancțiunea unui denunț în caz de refuz, fără să mai adaug succesul de a i-o fi suflat nepotului înviat, Remus!

Ce-i drept ar fi o zestre cam extravagantă!

Dar doctorul s'ar mândri apoi cu desăvâr-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

șirea la care i-așĭ duce ulterior, toate experiențele lui bolnave, pentru moment atât de nebuloase!

Osebit de asta, ca unul ce am stat atâta vreme vârât în galantarul lui cu microbi, așĭ fi destul de indicat să practic eu efectiv reala și indiscutabila afacere a învierii morților, lucru deasemenea pomenit în scrisoarea ta și care îți surâde atâta!

Ți-ai imaginat gloria?

Fără să mai amintesc averile considerabile cum și beatitudinea triumfului moral pe capul a hiște borfași de teapa noastră, închipuiește-ți perturbările caraghioase printre maniacii sadismului in cazul când mi-ar reuși experimentarea serului antimascul și ale cărui procedee mă străduesc amar să le șterpelesc odată cu bagheta magică a învierii morților și cu floarea de lămâiță a Tamarei!

Până atunci rămân tot al tău,
Atanase.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901 1932

București, 7 Iunie 1930.

Sache

către

Atanase

Atanase,

Șleahta noastră de pușlamale s'a schimonosit de râs auzind de învierea lui Remus!

Tot caraghioslâcul nu este decât rezultatul neghiobiei tale de a nu-l fi achitat definitiv!

Parcă aud pe țiganii din ulița Sărindar urlând cât îi țin gura și plimbând pe la nasul trecătorilor impasibili, fascicole cu *„Revanșa cadavrului inviat"* sau *„Dragostea înmormântată"*.

Te-am mai prevenit și în scrisoarea trecută că ar fi prudent să renunți la asemenea loviturі neisprăvite și să te apuci de isprăvi mai utile!

Așa de pildă, dacă ai fi mai puțin găgăuță, și cum stai toată vremea în sufletul și în secretele doctorului nebun, pentru ce adică nu i-ai șterpeli taina invenției pentru a o pune noi în valoare?

Întâlnirea cum și aranjamentele loviturii

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

le-am putea prea bine învârti la clubul babii Postolea dupe paravanul inglindisirilor cu cocaină — numai așa, de ochii ahtiaților tabacului alb.

In fond, noi șmecherii, pe lucru!

Ca să reușim mai abitir în prefăcătoria asta, caută de ia contact cât mai neîntârziat cu conțopistul Străjescu dela Ocolul Roșu, — contribuabil vestit al clubului Postolea și om foarte grăbit să sprijine asemenea lovituri!

Se poate să fie și om de ispravă, dar în materie de băut morfină, vine regulat la potou, în capul plutonului discipolilor albei desfătări.

Nu știu însă dacă aș putea garanta participarea lui la lovitura furtului secretului meșteșugului doctorului nebun Heraclide, de care îți pomenii mai sus.

Bănuesc că vecinătatea prea apropiată de catacomba colecționarului de mortăciuni, l'a înclinat mai mult spre inima Tamarei, așa că orice alte preocupări în afară de sfera de acaparare a bunelor sentimente ale fetei, îl lasă complect nepăsător.

Cel puțin așa spun cărțile de dat ale pungășoaicei Postolea, smulse din când în când din geamul vizuinei ei morocănoase, pentru

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistarrsivania.ro/mdrr1901-1932

a masca într'o măsură ticăloşia traficului ei nerușinat, cu alcool pulverizat.

In sfârșit, nu știu ce fel de rezultat ar trebui întrezărit!

Ceeace interesează direct însă oculta noastră cauză, nu poate fi decât frumusețea unei reușite cu privire la trecerea în mâinile noastre din acelea ale doctorului, a monopolului învierii strigoilor!

Ia închipuește-ți de pildă, ce pricopseală pe capul hahalerelor noastre de tovarăși şi ce glorie de exploratori *sui generis* pentru noi!

Numai de n'ai cădea şi tu la vreo prădalnică de patimă dinspre partea Tamarei!

Cu salutări pline de speranțe,

Sache.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatrans.ivania.ro/mdrr1901-1932

9 Iunie 1930.

Domnişoara Olimpia Vergu,
institutoare

către

Doctorul Heraclide

Domnule doctor,

In primul rând vă rog să nu credeţi că fac insinuări sau calomnii, dar din pricina multiplelor ocupaţiuni ce le aveţi, nu observaţi desigur ceeace se petrece sub ochii dv. Sau poate mă înşel şi în intenţiile dv., intră chiar planul de a prinde pe d. grefier Ştefan Străjescu în mreji matrimoniale, în folosul fiicei dv., transformată în pustnică şi călugăriţă cu ochii sfioşi.

Dar cunoaştem noi asemenea fiinţe care nu visează decât să fure fericirea altora.

Da, domnule doctor, cu ştirea sau cu neştirea dv., domnişoara Tamara îşi face mendrele amoroase cu acela ce mi-a fost destinat mie, iar nu ei!

Credeţi că nu ştiu cum se întâlnesc d-lor? Indată ce se face noapte, Ştefan Străjescu se

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvana.ro/mdrr1901 1932

furişează lânga uluca ce desparte locuinţa lui de casa dv. Văd că nu mai aveţi nici măcar câini — şi asta desigur cu scopul de a lăsa pe domnul Străjescu să vie nesupărat la orice oră fără să mai rişte soliditatea pantalonilor!

Oricât ar fi un om de ocupat, totuşi nu-mi pot închipui că e atât de orb, încât să nu vază ceeace se petrece în propria lui casă. Şi apoi ce educaţie poate avea o fată dela un părinte ce se desinteresează complect de soarta ei?

Sunt fapte, domnule doctor, sunt fapte care nu suferă nici o îndoială.

Deci nu-mi rămâne să cred decât că, sub patronajul dv., sub ochii dv., şi cu complicitatea servitorului ghebos, nu numai că s'a pus la cale o despărţire definitivă între mine şi Ştefan, dar şi ceva mai mult: a-ţi hotărît, domnule doctor, să vi-l faceţi ginere!

Ginere! Un ginere cu care vă veţi putea mândri! Muncitor cum nu e nimeni altul: nu dă cu săptămânile pela slujbă; e pe punctul de a fi dat afară din pricina aceasta! El mai e şi econom nevoe mare: îşi joacă într'o zi leafa pe trei luni la cărţi! E om aşezat şi serios: doarme ziua şi umblă numai noaptea pela baba Apostolea — care vă e, mi se pare, destul de bine cunoscută, — acolo el ca şi alţi

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

stricați la fel cu dânsul, se lăfăcește în valuri de beție rece și cu alte stupefiante de felul acesta.

Propriu zis îmi pare rău că vă atrageți prin Ștefan nenorocirea pe capul dv. Și atunci poate mă veți întreba de ce intervin în această chestiune? Doar pentru simplul motiv, domnule doctor, că înainte de a fi făcut cunoștința cu fata dv., nici pomeneală n'a fost deasemenea blestemății în viața lui. Sunt sigură că odată scăpat din capcana ce i s'a întins în casa dv., el va redeveni cel de altădată reîntorcându-se la mine.

De nu, voi ști să întrebuințez cele mai drastice mijloace, pentru a desvălui și a demasca toată această intrigă infernală îndreptată împotriva unei femei slabe care iubește.

Rușine să vă fie!

Fără stimă,
O inimă îndurerată.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistaramuri.ro/ramuri1901-1932

Atanase și doctorul Heraclide în pavilion.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

7 Iunie 1930.

Olimpia Vergu

către

Ştefan Străjescu

Mizerabile!

Iţi las acest bilet care e ultimul răvaş scris cu sângele inimii mele!

De trei zile viu la tine şi nu te găsesc. Unde umbli, stricatule? Dacă ar mai trăi biata maică-ta s'ar frânge de durere!

Şi tu care ai plâns-o împreună cu mine, declarându-mi jurăminte de iubire în faţa mormântului ei!...

Nemernicule, gândeşte-te ce faci! Ţi s'au aprins călcâile după sfrijita şi ofticoasa de fată a spiţerului ăla de doctor care umblă cu mortăciuni de găini şi şobolani!

Nici nu te gândeşti că aia nu e de nasul tău. că un doctor n'o să-şi dea fata unui pârlit de grefier care deabia are ce mânca.

Ai uitat de obligaţiile tale faţă de mine? Atunci să-mi dai voe să-ţi spun că pot să-mi fac singură dreptate în acest proces de con-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistaluceafarul.ro/mdrr1901-1932

știință. Nu mă întreba ce voi face. Trebuie însă să știi că purtarea ta m'a scârbit într'atâta, încât dându-mi foc mie chiar, aș fi în stare să aprind toate iatacurile fetelor de doctor, unde îți place d-tale să înnoptezi!

Of! nefericita de mine! Unde mi-au fost ochii și unde mi-a fost inima când am putut să dau dragostea mea nevinovată unui ticălos ca tine.

Fănică, de ce nu ți-e milă de mine și mă lași să mă canonesc în singurătate?

Ce vrei să faci din mine? O sdreanță omenească? O batjocură a tuturor gurilor rele, când toată mahalaua știe că trebuie să ne luăm cum se va împlini anul de doliu!

Îți trimit scrisoarea asta odată cu lacrimile mele amare...

Devino iar cel de altădată, căci nu mai pot trăi fără tine...

Aștept răspunsul tău, căci dela el depinde viața mea.

A ta care te adoră,
Olimpia.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistafrars.vania.ro/mdrr1901 1932

Jurnalul Tamarei

1 Iunie. — Deşi s'ar părea că trebue să mă atâtea motive de neliniște, totuşi ca prin minune, starea mea sufletească se menţine la un nivel senin plin de nădejde şi de bucurie. Ea a venit însfârşit: iubirea!

Remus nu mi-a spus încă dacă răspunde şi el la sentimentele mele. Dar n'are afacc! Acest răspuns sunt în stare să-l aştept oricât de mult. Mă mulţumesc să trăesc în preajma lui Remus. Minunea aceasta prin care un corp cadaveric şi automat la auzul strigătelor mele de suferinţă s'a transformat într'un bărbat plin de viaţă, — a reuşit să-mi smulgă vălul cenuşiu şi trist ce-l aveam pe ochi, aruncându-mi în suflet speranţe noui.

Acum viaţa mea şi-a găsit scopul.

Iubirea lui Remus, iubirea-mi pentru Remus, sunt singurele dorinţi care, realizate, îmi vor servi la clădirea fericirii mele.

Totuşi mi-e teamă ca nu cumva — întocmai ca în poveştile *Şeherezadei* — iubitul odată găsit să-l pierd din nou poate pentru totdeauna. Tăcerea lui Atanase şi privirile sale perfide mă înfioară.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Tremur pentru viaţa lui Remus, tremur pentru fericirea noastră!

Aşi vrea să fiu zâna din basme care cu o baghetă magică îşi înfrânge duşmanii dela distanţă, ghicindu-le cele mai ascunse gânduri...

Presimt că în jurul nostru se ţese o plasă diabolică în care desigur va trebui să cădem...

Tata mi-a părut puţin decepţionat de faptul că nici o ameliorare nu se produce în starea lui Remus. El îşi joacă rolul de automat nelăsând să se vadă schimbarea radicală ce avusese loc în el. Tata mi-a spus:

„Trebuie să fii foarte blândă cu el; să-l îngrijeşti ca pe un copil!".

Şi ne-a lăsat din nousinguri. In timp ce Atanase aruncându-ne priviri tăioase — o fi bănuind oare adevărul? — ne supraveghia discret pândind un cuvânt sau un gest ce l'ar fi putut pune pe pista cea bună...

Remus şi cu mine suntem în aşteptare. De Ştefon depinde totul. El e singura noastră legătură cu lumea exterioară. Deocamdată ne ferim cu totul să vorbim de ceeace avem pe suflet, fiindcă şi pereţii pot avea urechi.

Ascund acest carnet, de existenţa căruia Atanase din fericire n'are nici o idee. Poate

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

ziua de mâine ne va aduce o veste dela Ştefan.

2 *Iunie.* — Suntem într'o veşnică încordare Spionaţi evident de Atanase — poate chiar din ordinul tatii — am ajuns să suspectăm cel mai mic sgomot, cea mai uşoară adiere. Nu mai putem vorbi nici măcar în şoapte. E înspăimântător de greu să mai jucăm aceste roluri dificile. Mă tem că Atanase a pregătit câteva curse în care să cădem la prima ocazie.

Cât va mai dura această tragică situaţie şi cum va sfârşi această aventură?

Un singur lucru mă bucură: Remus capătă pe zi ce trece tot mai multă putere fizică şi nu mai are aspect de desgropat. Mi-a spus chiar că printr'o sforţare a voinţei nu se gândeşte la penibila noastră situaţie de acuma şi vrea doar deocamdată să-şi recapete forţele.

Bănuim că Atanase poate avea complici şi că va căuta să ne distrugă printr'un laş asasinat. Remus a observat în pavilion câteva stratageme întrebuinţate de Atanase pentru a-l ţine pe tata într'o veşnică zăpăceală. Mereu îi vorbeşte ceva in şoapte, insinuiază, inventează pericole imaginare şi nu-l lasă pe bătrân, decât atunci când acesta lucrează asupra animalelor cu seringa şi bisturiul.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

De două ori pe zi dimineața și seara, tata cu o atenție minuțioasă examinează pe Remus, pipăindu-i pulsul, controlându-i bătăile inimii, impresionabilitatea văzului, a auzului și sensibilitatea pielii.

Remus spune că nu mai poate suferi mirosul pestilențial din pavilion pe care nu-l simțise cât timp fusese inconștient.

Astăzi când s'a înoptat și după ce am luat masa împreună, Remus s'a culcat în salon; tata a închis toate ușile cu cheia și apoi s'a dus cu Atanase în pavilion.

Dar nici pe urmă n'am avut curajul să vorbesc prin ușă cu Remus de teama urechilor indiscrete. Cine știe prin ce mijloc și grație cărui hazard nenorocit ne-ar putea auzi Atanase.

Sunt orele 4 dimineață. Nu dorm și nu voi adormi. Grija și teama îmi alungă somnul...

Doamne, ce va aduce ziua de mâine?...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

14 Iunie 1930.

Ştefan Străjescu

către

Tamara Heraclide

Stăpâna mea,

Uluca ce ne desparte visurile cu ochii deschişi, desigur că trebue să fie tristă şi profund nedumerită.

Se obişnuise pare-se cu drept cuvânt, cu expansiunea întâlnirilor noastre nevinovate.

Şi fatalitatea a făcut ca ele să fie întrerupte intempestiv.

Nu eu însă sunt marele vinovat, ci mai puţin neînfrânatul meu avânt!

Nevoile, durerile, sau dragostea însăşi, poate fi culpa acestei nejustificate neglijenţe şi pentru care cred, că nu ai avea îndeajuns destule ocări de reprimare!

Şi nici cel puţin nu ai găsit sub piatra de lângă poartă, ultimul meu răvaş de dragoste.

In schimb însă, răbdarea şi iertăciunea d-tale se pot bucura de o palidă compensaţie: veghez dârz şi necontenit asupra unor

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

stranii mișcări care se lamentează lugubru în umbra spitalului morților înviați ai doctorului Heraclide.

Un strigoi se plimbă agasant printre răzoarele de levănțică din curtea morgii, susținut precaut de brațele funestului personaj Heraclide.

Dumnezeu mai știe ce bâzdâganie de glorie va să iasă cândva din aceste bolnave experiențe.

Mai de temut însă este faptul că preceptorul d-tale Atanase dă raita prin club — clubul ultimei etape a detractării morale.

Pertinamente nu aș putea să antamez nici un fel de urmare.

Mă îngrijește însă ca nu cumva misterul să degenereze în sensul vre-unei vătămări pentru domnița năzuințelor mele care ești tu, Tamara mea duioasă, fină și ireductibilă.

Am zărit numai în treacăt, pe cocoșat în lupanarul beției false din catacombele ursitoarei Postolea.

Pentru orice eventualitate socotesc că ar fi mult mai prudent să suspendăm temporar întrevederile, mulțumindu-ne până la noui dispoziții, să ne schimbăm gândurile și durerile prin bilețele dulci, vagi, vertiginoase, al-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

ternând între o posibilitate şi alta, de a le furişa sub laviţa rece din poartă.

Până atunci culcă-te înduioşată de lealitatea nestrămutatelor mele sentimente de devotament, pe perna în veci neperitoarei mele desnădăjduite dragoste!

Ştefan

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

16 Iunie 1930.

Ştefan Străjescu

către

Olimpia

Sfânta mea Olimpia,

Drept vorbind ţi-a putut trece prin căpşorul tău de heruvim blond vreo trădare?

Dar cum s'ar concepe oare o îndrăgostire cu fiica unui nebun ca doctorul Heraclide.

Dar osebit de asta cum rămâne cu obrazul meu?

Scrisoarea ta — reproş, nici pe departe nu a putut influenţa asupra cinstitelor şi deapururi neclintitelor mele intenţiuni de a te institui suverana vrutelor mele.

Să-mi calc nemernic cuvântul scontat fericirii ce va să vie, în schimbul unei conchiste eftine cu progenitura unui socru dement?

Mai trebuesc verighete ca să-ţi intre în cap că-mi eşti soţie din faşă?

Desigur, poate ar fi vorba numai de verighetele morţii în cazul când visului unirii noastre i s'ar opune vreo piedică din afara vrutelor noastre!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr/1901-1932

Dar Tamara este femeea de veci a celui mai scump dintre tovarășii mei de bune și de rele aiurări — Remus — stăpânitorul mărilor și al infinitelor lor orizonturi — logodnic deopotrivă și al Tamarei ca și al iubitei lui congenitale: *Marea!*

Dar bietul ofițer înamorat îmi lăsase însărcinarea agreabilă de a mă ocupa de mișcările Tamarei.

Nu am putut însă să-i complac cu nici un fel de vești de oarece între timp pierdui pe mama.

Corespondența între mine și el încetând, din preocupări de ordin casnic, m'am pomenit cu Remus în țară în lipsa mea, eu fiind angajat în plicticoasele treburi ale regulării succesiunii mamei și a stimulentelor conteniri lacrimelor în asemenea ocaziuni de ireparabilă pierdere.

Complect desorientat, marinarul a întreprins îndată incursiuni în jurul catacombei doctorului Heraclide pentru a afla vești despre Tamara.

Inamoratul, escaladând uluca cimitirului „*Prevederea*" a fost ucis în Valea Plângerii.

Întâmplarea am cunoscut-o în urma unei invitațiuni scrise din partea Tamarei, care îmi da o întâlnire printre lespezile cimitirului, în

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

scopul de a-i furniza oarecari lămuriri despre soarta logodnicului ei și pe care, spre marea mea nedumerire, în vreme ce-l credeam la datorie pe bordul „Meduzei", l'am întâlnit mort și apoi subit reînviat, purtându-și martiriul experienţelor nebunului Heraclide printre rondurile de zambile din grădina morţilor.

In lumina unor candele pe sfârșit, din care picurau lacrimi triste de aur în frunzișul adormit deasupra morţilor, aghiotantul „Meduzei" îmi povesti pe larg cu privirile seduse de fantastica lui stare de catalepsie, care a urmat ucigașei lovituri, reînvierea lui nemaipomenită, suspiciunile codoșului Grigore, supliciul aventurii și al rolului său atât de indecis în atelierul dement al doctorului și mai dement, Heraclide, și în sfârșit o sumedenie confuză de explicaţiuni și de implorări la care eram solicitat cu scopul de a da de urma ucigașilor.

O luptă surdă nu s'a putut înlătura în lipsa doctorului, între intemnițatul de viu Remus, și stârpitura cocoșată Atanase.

Așa fiind, trebue să veghez îndelung și cât mai deaproape pe lângă fiinţa atât de pe nedrept obijduită a comandorului „Meduzei", întrucât cocoșatul pare hotărît să-și înece ve-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistateatru.ro/mdr1901 1932

ninul revanşei odioasei lui infirmităţi fizice şi psihice, fie atentând la viaţa abia dobândită a lui Remus, prin farmecele doctorului Heraclide, fie răpind pe Tamara pentru a sdrobi astfel, cel puţin sufleteşte, pe *fatalistul* ei logodnic Remus!

Al tău adorator incurabil,
Ştefan

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr1901-1932

19 Iunie 1930.

Ştefan Străjescu

către

Remus şi Tamara

Fraţilor,

Feriţi-vă ca de pârjol!

Cărţile de dat ale vrăjitoarei Postolea au întrecut vrajele cu care Mefistofel a suit pe rugul ispăşirii virginitatea Margaretei!

Fără îndoială, Goethe trebue să se fi cutremurat în mormântul său secular!

Baba Postolea e o puşcăriaşă de rând şi o conrupătoare a senzaţiilor.

Cărţile ei mânjite, de data asta s'au dat pe faţă şi odată cu murdăria lor şi toată ticăloşia ascunsă în dosul lor.

Exclusii societăţii, care vin acolo să se îmbete în cârciuma ei de vicii de tot felul, au dat de lucru împrejurimilor.

Eşantilioanele cavernoasei noastre imoralităţi sociale, ratatii mizeriei psihice şi e-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

febrii palizi ai beţiei palide, căzuţi definitiv prada naufragiului diabolicelor lor îndeletniciri, sunt tâlhăreşte buzunăriţi de nişte apaşi pripăşiţi de vrăjitoarea Postolea în bătătura speluncii ei murdare.

Amicul Căliman, actor de dragul lavalierei şi al jegului înăcritei lui ratări, prăbuşit într'una din seri de un acces de delirium tremens şi-a dat şi el ca şi Postolea, murdarele lui cărţi sufleteşti, pe faţă: banda vatmanului întru ucigăşie Sache, nu s'a mulţumit numai cu desfiinţarea locotenentului Remus în cimitirul Prevederea, ci şi-a încordat toate eforturile ei de crasă cleptomanie, pentru a şterpeli secretul meşteşugului învierii morţilor *inventat* de doctorul Heraclide.

Povestirile beţivului Căliman abundă în parascovenii care opresc răsuflarea în loc.

Cocoşatul e în legătură cu gazda piraţilor de buzunare şi a însetoşaţilor de opiu.

Beau toţi cu toţii ca nişte dezmetici, pentru ca apoi în spasmurile binefacerii factice, să se dea de gol şi să se ascută reciproc la incriminări care de care mai caraghiose, ca grecii la puşcărie!

Sufletul bandei, precum spusei e Sache, nici nu mai încape îndoială!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

In hruba mătrăgunei Postolea în curând va trebui să cadă la pământ geambașii omorului marinarului logodit cu moartea, Remus Iunian, înviatul din cimitirul Prevederea!

Frate întru perpetuă frăție.

Frate întru perpetuă frăție,
Ștefan

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr1901-1932

Jurnalul Tamarei

10 Iunie. — Am recitit jurnalul meu din ultimele două luni şi văd acum că astăzi e ultima zi când îl mai scriu.

Sunt singură în casă. Remus e în oraş. A fost chemat să îndeplinească mai multe formalităţi în legătură cu ancheta. Ştefan e cu el, şi amândoi ca martori dau mereu explicaţii judecătorului de instrucţie.

Tata, bietul tata, va fi înmormântat mâine! Cabinetul şi pavilionul sunt sigilate. O mulţime de indiscreţi vin după informaţii: poliţişti, reporteri, studenţi şi simpli curioşi. Soneria sună alungând liniştea în care m'am izolat, spre a putea descrie groaznica întâmplare. Dar sergentul dela intrare refuză accesul curioşilor şi astfel nu mai mă enervează decât tumultul propriilor mele gânduri.

Moartea tatii a fost pentru mine cea mai dureroasă şi înfiorătoare lovitură.

Par'că îl văd întins pe parchet în camera-i de lucru. Dacă n'ar fi avut obrazul însângerat, mi s'ar fi părut că doarme, atât de senine îi erau trăsăturile feţei!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Mobilele căzute şi camera în dezordine dovedeau că avusese loc o luptă, ceeace de fapt auzisem împreună cu Remus, deoarece un zgomot surd de mobile căzute ne atrăsese atenţia că în pavilion se petrece ceva neobicinuit. La început crezusem că e o simplă experienţă gălăgioasă de a tatii.

De unde mă temeam că Atanase îl va ucide pe Remus, el l-a omorît pe tata. Spun *el* deoarece faptele dovedesc că numai Atanase a putut săvârşi crima, dispărând chiar în seara aceea. Nu înţeleg ce interes a avut Atanase de-a săvârşi crima? Judele de instrucţie spune că mobilul ar fi furtul, deoarece toate sertarele au fost răscolite, iar lucrurile de valoare au dispărut. Eu însă mă îndoesc de acest lucru şi cred că e un alt motiv care ne scapă deocamdată.

In zilele anterioare crimei, Remus şi-a jucat atât de bine rolul de automat încât nici tata şi nici Atanase n'au observat nimic. Spre norocul nostru, căci altfel Remus ar fi putut plăti cu viaţa în locul sărmanului meu tată.

In faţa autorităţilor Remus a spus că e logodnicul meu. Fără să ne fi spus un singur cuvânt de dragoste, fără să fi schimbat o singură sărutare, noi ne-am înţeles şi astfel ne-am socotit legaţi pentru totdeauna.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvana.ro/mdrr1901 1932

Ștefan, ca un adevărat prieten, s'a ocupat de primele formalități inevitabile în asemenea cazuri. Totdeodată el a spus că va desfășura firul acestei afaceri, deoarece vrea să se răfuiască cu Atanase. Fără sprijinul lui Ștefan ne-ar fi venit foarte greu în asemenea penibile împrejurări.

Banda de indiscreți ce vin după informațiuni senzaționale, gura mahalalei gata să cleveteasc, precum și investigațiunile poliției, toate aceste lucruri ne-ar fi desorientat complect dacă am fi fost singuri și n'am fi avut concursul dezinteresat și afectuos al prietenului nostru.

Sper că în câteva zile să se termine ancheta aceasta penibilă și să putem scăpa din atmosfera apăsătoare și lugubră a locuinței noastre.

Am făcut cu Remus planuri mari. Vrem să ne dizolvăm tristețea în călătorii. Și desigur nimeni nu va avea un ghid mai priceput. Îl voi avea pe Remus care mă va călăuzi spre zări de feerie și spre ținuturi de vis.

Vreau să trăesc o viață nouă. Trecutul să-și doarmă somnul în uitare. Să uit cât de urîte au fost clipele de altădată și să respir zorii proaspeți ai fericirii de mâine...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Act Medico-Legal

Astăzi 10 Iunie 1930

Subsemnatul doctor Vintilă Grumeș, medic legist al Capitalei, în urma delegației cu No. 2318 din 9 Iunie 1930 a d-lui prim procuror, pe lângă Trib. Ilfov, de a face autopsia cadavrului doctorului Ovidiu Heraclide din Fundătura Nabucodonosor No. 4 bis și a stabili cauza morții, ne-am transportat la ultimul domiciliu al defunctului, unde în asistența domnului procuror George Grigoriu, după ce am depus legiuitul jurământ, am constatat următoarele:

Istoricul

In noaptea de 9 spre 10 Iunie curent, doctorul Ovidiu Heraclide a fost găsit mort în laboratorul său din Fundătura Nabucodonosor No. 4 bis.

Inspecția cadavrului

Cadavrul e al unui bătrân în vârstă de cinci zeci-șasezeci ani, de statură mijlocie cu părul sur și ochii negri. Părul îl poartă sub formă de plete. Pe nas se văd urmele lăsate de montura ochelarilor pe care îi purta în permanență. Mustața rasă. Fruntea înaltă cu două bose frontale pronunțate. Craniul dolihoce-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

fal. Pe piele la nivelul tâmplei drepte o echimoză mare acoperă toată tâmpla. Ochiul drept acoperit de un vast epanşament sanguin. Pe restul corpului nu se observă nici o altă leziune sau urme de violenţă.

Pe pielea braţelor şi a coapselor se observă urmele micilor injecţiuni şi transfuziuni operate probabil asupra lui însuşi spre a afla efectele diferitelor seruri şi vaccinuri pe care rând pe rând în câţiva ani le inventase.

Autopsia

a) *Craniul.*

Sub piele, la nivelul osului temporal drept găsim o mare revărsare de sânge negru şi închegat.

Osul temporal drept cu totul sfărâmat şi sub os găsim un mare epanşament sanguin care acoperă tot lobul temporal drept al creerului.

Scoţând creerul din cavitatea craniană şi supunându-l unui examen anatomic minuţios constatăm o desvoltare extraordinară a circonvoluţiunii imaginaţiei şi generozităţii din regiunea frontală.

Circonvoluţiunile lobului occipital, sediul sensibilităţii sunt deasemenea hipertrofiate.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

b) *Cavitatea toracică.*

Plămânii sunt normali.

Cordul este puțin hipertrofiat.

Orificile auriculo-ventriculare sunt normale.

c) *Abdomenul.*

Nimic anormal din partea organelor interne abdominale.

Ficatul, rinichii normali.

Stomacul puțin atrofiat din cauza probabil a unei insuficiențe cronice în alimentație.

Concluziuni

Moartea doctorului Ovidiu Heraclide a fost violentă și subită.

Ea a fost cauzată de o hemoragie cerebrală consecutivă a unei fracturi craniene provocată de o lovitură puternică și masivă aplicată pe osul temporal drept.

Medic legist,
Dr. Vintilă Grumeș

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr1901-1932

Ziarul «Dimineața» din 11 Iunie 1930

Prinderea bandiților dela clubul stupefiantelor. — Indiscreția unuia dintre complici. — Prețioasa contribuție a unui detectiv amator. —Descoperirea asasinului doctorului Heraclide. — Iar „mortul înviat"! — Interview cu grefierul Străjescu.

Misterul ce-a înconjurat asasinarea doctorului Heraclide în casa din vecinătatea cimitirului „Prevederea", a fost în sfârșit deslegat.

Asasinul Grigore Pandele, zis Atanase, precum și complicii săi, cunoscuții răufăcători Sache, Mihăiță și Hulub au fost depuși azi dimineață la Văcărești.

Grigore Pandele, zis Atanase și-a mărturisit crima. Mobilul ei a fost furtul invențiunii de terapie fiziologică a doctorului Heraclide, pe care banditul în naivitatea lui credea c'o va putea specula în străinătate.

Cum s'a produs crima

Dela o vreme doctorul Heraclide cufundat totalmente în experiențele sale macabre cu învierea cadavrelor de animale, hotărîse să treacă la învierea oamenilor cu ajutorul serului, care era la baza sistemului său, combinat cu adrenalină.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

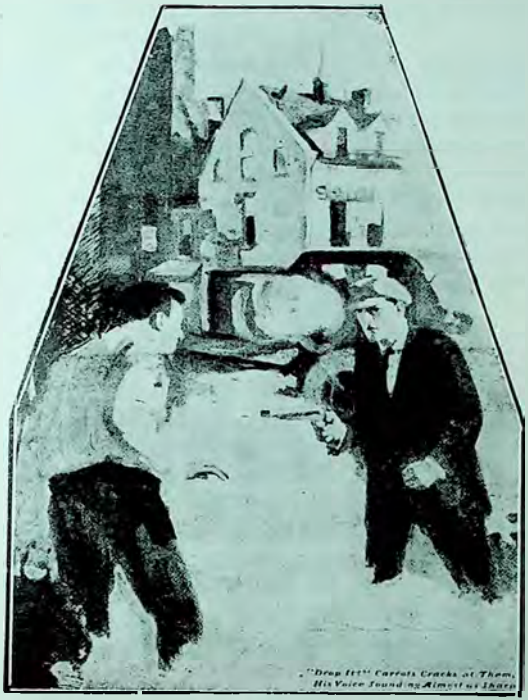
După cum am mai scris în numerile trecute, reuşindu-i experienţa cu domnul Remus Iunian, doctorul Heraclide nu s'a mai ferit de singurul său laborant—Grigore Pandele, zis Atanase — deşi obârşia acestui individ îi era necunoscută, şi-l angajase acum câteva luni fără să-i ceară referinţe. De fapt acest Atanase nu era altul decât cunoscutul bancher falit Grigore Pandele, amestecat în mai multe afaceri suspecte. Se ştie deasemenea că acest Pandele fusese tras la răspundere pentru că în calitate de tutore încurcase conturile averii nepotului său, locotenentul de marină comercială Remus Iunian.

Profitând de faptul că lucra cu doctorul într'un pavilion izolat din fundul curţii, banditul a încercat să fure secretul invenţiei, scotocind prin laborator. Fiind surprins de doctorul Heraclide, criminalul l'a suprimat cu o puternică lovitură de ciocan. Pe urmă negăsind altceva decât o sumă mică de bani şi câteva bijuterii, s'a făcut nevăzut crezând că nimeni nu-i va putea da de urmă.

Indiscreţia unuia dintre complici

Crima lui Grigore Pandele ar fi rămas nedescoperită mult timp, deoarece chiar domnişoara Tamara Heraclide, fiica doctorului,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

„După o luptă crâncenă corp la corp, polițiștii au pus mâna pe ei", pag. 162.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

era obișnuită ca tatăl ei să nu iasă zile întregi din pavilion.

Însă sgomote suspecte ca strigăte, căderi de mobilă, etc. i-au atras atenția și, împreună cu domnul Remus Iunian, cunoscut publicului cititor din articolul de ieri, a constatat crima, anunțând poliția.

Pierzându-se urma asasinului, indiscrețiile actorului Căliman la clubul stupefiantelor, au putut pune pe urma cea bună un valoros detectiv amator, grație căruia a fost prinsă întreaga bandă.

Prețioasa contribuție a unui detectiv amator.

Sub efectul câtorva pipe de opium, actorul Căliman a rostit cuvinte compromițătoare pentru doi indivizi ce prizau „tabac alb" în acest timp la clubul babei Postolea.

Grefierul Străjescu, care se afla și el acolo, mai mult din curiozitate decât din viciu — a conchis că indivizii aceia nu sunt străini de crima din Fundătura Nabucodonosor. Pândindu-i la ieșirea din club, i-a urmărit discret până a dat de casa unde se refugiase Grigore Pandele, zis Atanase.

Poliția anunțată de Străjescu a înconjurat

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

casa, tocmai pe când banditii se certau între ei din cauza unei prea neînsemnate prăzi, luate cu ocazia unei recente escaladări nocturne. După o luptă crâncenă corp la corp, polițiștii au pus mâna pe ei. S'au găsit în casă toate lucrurile de valoare furate din casa doctorului Heraclide.

Iar „mortul înviat!"

In numărul de ieri am scris pe larg de ciudatul caz al locotenentului de marină Remus Iunian.

Interesul științific, care s'ar părea că prezintă învierea lui, produsă de experiențele doctorului Heraclide, s'a dovedit a fi un moft și o legendă.

La interogatorul luat domnului Iunian ca și domnișoarei Tamara Heraclide, în prezența somităților noastre medicale, s'a stabilit fără nici o urmă de îndoială că, domnul Iunian și-a revenit în fire, nu mulțumită serului miraculos, ci din pricina că loviturile primite în cap dela complicii banditului Grigore Pandele, zis Atanase, îl făcuseră să cadă într'o quasi-catalepsie.

De vorbă cu grefierul Străjescu

Ne-am prezentat la Grefa Ocolului Roșu unde l-am găsit pe d. Ștefan Străjescu. L-am rugat

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr1901-1932

să ne dea lămuriri asupra modului cum a lucrat la prinderea bandei.

Iată ce ne-a declarat d-sa:

„Nu vreau să pozez în Scherlok Holmes sau Nick Carter. Ceeace m'a pus pe urmele banditilor a fost dorința de a ajuta pe bunul meu prieten Remus Iunian. Firul acestei afaceri criminale a fost extrem de încurcat pentru mine din clipa când am constatat prezența unei a patra persoane în casa doctorului Heraclide, adică prezența „mortului înviat" pe care îl credeam pe bordul „Meduzei".

Însă, chiar înainte de comiterea crimei, casa babei Postolea — clubul stupefiantelor — devenise pentru mine un semn imens de întrebare. Vedeam fel de fel de tipuri suspecte mișunând misterios și am constatat că unii dintre ei săreau zidul cimitirului de lângă locuința doctorului, unde aveau întruniri sub cerul liber. La una din aceste întruniri am văzut și pe Atanase.

Indivizii îmbrăcați în mantale de stafie speriaseră mahalagii, care credeau într'adevăr că prin cimitir umblă fantome.

Eu am făcut imediat o legătură între asasinarea doctorului și aceste „stafii", ce frequentau clubul stupefiantelor. M'am pus în

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

campanie şi am spionat câteva zile tot ce se petrecea la baba Postolea.

Sunt foarte bucuros că investigaţiunile mele au fost de folos poliţici şi că aceşti banditi periculoşi au devenit acum inofensivi".

M'am despărţit de simpaticul şi curagiosul detectiv amator cu satisfacerea pe care o ai faţă de un om ce şi-a făcut datoria.

Mops

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

4 Iulie 1920.

Ştefan Străjescu
către
Olimpia

Sfânta Olimpia,

Unirea legală a lui Remus cu Tamara consfinţită prin actul public al primarului încercuit de leduncа tricolorului, citind cu glas precaut şi marţial îndatoririle reciproce între soţi, înscrise în condica codului civil, a pierdut mult din farmecul fastului legendar al unirii prin biserică.

Intr'adevăr, căsătoriţii nu au putut să apară la altar, astfel că ceremonialul a fost privat de strălucirea odăjdiilor arhiepescopale şi de văpăile făcliilor care trebuiau să scapere în spatele lor.

Motivul a fost îndeajuns de plauzibil : doliul morţii doctorului Heraclide, tatăl Tamarei !

Astfel că îţi închipuieşti în ce fel de apăsătoare atmosferă a decurs trista lor cununie civilă, după care a urmat brusc inevita-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

bilul voiaj de noces al tuturor debutanților matrimoniali, în speță cu atât mai îndrituit, cu cât a fost vorba de o inerentă remontare morală pentru crud încercata mireasă.

Au plecat negreșit spre... *„Riviera"*.

A fost numai vorba de un bufet sumar la nuntă, cu prilejul căruia convivii, aparent pătrunși de gravitatea ireparabilei pierderi, schimbau luxuriante dar izmenite complimentări, și condoleanțe forțate de rigoare, printre sandvișurile cu icre moi care dispăreau vertiginos pe sub nas, concomitent cu schimonositele dar *profundele* regrete.

Maestrul Aders, profesor la Facultatea de Medicină din Heidelberg, fostul dascăl al defunctului doctor Heraclide, aflând vag de decesul ciracului său, a plecat spre București.

Fantomele din ulicioara Nabucodonosar aruncau spre savantul inopinat priviri suspecte de uimire prin ferestruicile de pușcărie ale ascunzătorilor lor murdare.

Doctorul Aders a bătut în poarta celui ce a înviat atâția morți, a așteptat dezorientat o vreme, până ce a apărut în cerdacul intrării o babă concavă, sprijinită de un toiag vânjos, purtând în extremitatea de jos un piron, iar în cea de sus un covrig de os de cerb — un

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

fel de Barbara Ubrik — mormăind printre cei doi canini insolenți, explicațiuni confuze și apropiându-și privirile verzi și palmele fosilizate spre clanța pe care vizitatorul nu o vedea.

Apoi au dispărut împreună în întunerecul morgei medicului defunct.

Mahalagii, care au roit toată vremea în jurul grilajului vecinului mort, își dădeau cu ideea că incursiunea maestrului dela Heidelberg în casa doctorului Heraclide ar fi avut de scop o anchetă printre scriptele și uneltele acestuia în vederea unei edificări de visu asupra procedeelor învierii morților.

Nimic însă cert.

Baba Ubrik a urmat pe savant spre ieșire, la scurtă vreme după apariția acestuia în poartă, iar academicianul, profund afectat de infertilitatea cercetărilor, s'a retras adânc deprimat spre Heidelbergul lui.

Hotărît lucru, nu mai încape nici o îndoială: doctorul Heraclide a luat cu sine pe lumea cealaltă secretul învierii morților, de data asta fără a-l mai putea experimenta nici chiar asupra lui însuși.

Al tău neclintit,
Ștefan

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr1901-1932

3 Septembrie 1930. Hotel «Belle-Vue» Nice

Remus Iunian

către

Ştefan Străjescu

Scumpe prietene,

Departe de atmosfera înăbuşitoare şi de vârtejul aventurilor trăite, respirăm liniştea binefăcătoare a dragostei într'un decor feeric creiat par'că de regisorul divin pentru îndrăgostiţi.

O viaţă leneşă de rentier sau de bolnav. Nervii Tamarei au fost puşi la o grea încercare şi au nevoie încă de îngrijire; iar eu — trebuie să-ţi mărturisesc sincer — am uzat puţin resortul solid al sănătăţii mele de odinioară, aşa că acest trai de farniente ne va folosi amândorura.

Nu vrem să ne mai aducem aminte de nimic. Ca un vis urât trecutul trebuie înmormântat în sarcofagul uitării.

Tamara trebuie să uite tot ce a suferit: viaţa singuratică plină de tristeţă pe care a dus-o, precum şi moartea tatălui ei.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Respirăm liniştea binefăcătoare a dragostei într'un decor feeric creiat par'că de regisorul divin pentru îndrăgostiţi", pag. 168.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Deaceea, dragă Ștefan, o să te rog ceva. Deși lucrurile rămase dela doctorul Heraclide sunt niște amintiri sacre pe care un copil trebuie să le păstreze cu sfințenie, totuși ne-am decis să le vindem. Pe tine, dragă Ștefan, te însărcinez cu această misiune. Nu e lucru plăcut și nici ușor, însă în virtutea prieteniei, recurg din nou la tine, fiind sigur că tu, cu tactul și priceperea pe care o ai, te vei ocupa, ducând la bun sfârșit această delicată chestiune.

Mă întrebi de planurile mele? Cât timp vom mai sta aci? Nu știu. In orice caz în țară nu ne vom întoarce. Vâlva creiată în jurul numelui meu și al Tamarei, precum și situațiunea prea penibilă și ridicolă de „mort înviat", mă vor face să mă stabilesc în Franța, unde voi fi un simplu atom într'o massă mare omenească. Indiscreția gazetarilor mi-a procurat multe nopți de insomnie și clipe groaznice de amărăciune.

Chiar ieri, deși suntem înscriși sub un nume fals: Madame et Monsieur Andriano, un compatriot, jurnalistul Arnold, a venit să-mi ia un interview. Îți închipui cum l-am repezit. Cred că i-a trecut gustul de a mai mă inoportuna.

Cum vezi, deocamdată cel puțin, „cadavrul

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

viu" nu se poate reîntoarce în țară. Meseria mea de marinar m'a învățat să fiu nomad. Și acum o am pe Tamara. Iubesc. Sunt iubit. Ce importanță au toate celelalte lucruri pe lângă acest cuvânt: iubire!

Poate să vie cine știe ce cataclism, puțin îmi pasă! Dacă voi avea-o veșnic pe Tamara lângă mine, îmi mai trebuie altceva?

Al tău cu aceiași veche și fidelă amiciție

Remus

P. S. Tamara îți trimite salutări.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

20 Septembrie 1930.

Ştefan Străjescu

către

Remus Iunian

Dragul meu îndoliat.

Am îndeplinit la fel ca şi îndureratul Laert scumpei lui Ofelia, ultima ta lugubră dorinţă, care în acelaş timp a fost şi a nefericitei tale Tamara.

Am vândut din fir până 'n aţă anticarului hrăpăreţ, Tobias, toate obiectele, bibelourile, mărunţişurile cum şi întregul mobilier al socrului şi etern pomenit tată, doctor Heraclide, descongestionându-ne astfel, într'o palidă măsură, de trista amintire a aceluia ce le-a îndrăgit atâta şi în special, de coşmarele evocate prin persistenţa lor mai departe în apartamentele odios de pustii !

Ovreiul amator, care aparent susţine în deobşte că orice fel de *„vechituri"* se reduc la nimica toată, în vreme ce, în fond el este perfect edificat asupra valoarei lor reale, a-l'a dacă ne-a putut procura un preţ redus,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

un fel de *ceeace nu curge pe apă*, cu toate eforturile mele negociabile!

Bruma de parale obținută v'am expediat-o, după ce mai întâi am dedus cheltuelile.

Botezul, cununia și moartea nu au scrupule, nu au termene, și nici nu îngăduie favoruri.

Evenimentul lor este fatal prin însăși sensul lor fatal, — voesc să zic că, în vreme ce obidiții și înlăcrămații de voi conduceați pe adormitul deapururi — spre odihna din care nu avea să se mai clintească cu toată savanta lui îndeletnicire — doctor Heraclide, cu incorigibilul și eternul înamorat, mă căsătoream cu draga mea Olimpia.

Paralel cu această lovitură morală ce am dat — restul închietându-mă prea puțin — am făcut și constatarea că, continuând să figurez mai departe în statele Ocolului Roșu, cu același salariu cu care eram retribuit ca și pe vremea în care eram un cap singur, pentru superiorii mei ar fi părut, fără îndoială, suspect!

Deaceea, sugestionat de această prezumpție, iar pe de altă parte, cercetările mele detective continuând să-mi surâdă, mi-am dat demisiunea în mânile... candidatului la copistărie în cancelaria Grefei Judecătorici Ocolului întâi Roșu, Iorgu Bâzgănescu, și an-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

trenat de alarma pe care presa a risipit-o, bine înțeles mai întâi pentru reclama ei vitală, în jurul numelui meu înfim, cu prilejul capturării bandei dela clubul stupefiantelor.— am deschis pe compt propriu în strada *„Aprodul Purice No. 69"*, ajutat într'o mică părticică și de niște cupoane dela o rentă a soacri-mi, testată Olimpiei mele până la majoratul ei, un birou de samsarlâc și de informațiuni juridice, continuând totuși ca, în dosul firmei, să mă îndeletnicesc tot cu vechea și rentabila mea meteahnă — *detectivul!*

Pentru a deruta pe făptași, am obținut în prealabil și concursul poliției.

Ce să zic?

Ca să nu mâniez pe Dumnezeu, trebue să recunosc că învârtelile merg ibrișim!

Neveste infidele, urmărindu-și amanții căsătoriți, iar aceștia la rândul lor urmărindu-și infidelele amante căsătorite, îmi umple bisacteua cu vârf și îndesat!

Toată marea și iremediabila mea nemulțumire rezultă din faptul că soarta a făcut ca să apună atât de curând franșa noastră prietenie, și că împrejurări în afară de voința noastră ne-au izolat amar, eternele și irealizabilele noastre iluzii!!!

Cu aceeași neperitoare frăție,
Ștefan

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

București, 22 Decembrie 1930.

Sociologul Luigi Luzatto

către

Doctorul Alfredo Bacelli din Roma

Iubitul meu Bacelli,

Sper c'o să te bucuri aflând că am sosit sănătos în capitala României, unde mi s'a făcut o primire entuziastă atât de către corpul profesoral al Universității, cât și de studențimea bucureșteană.

Cursurile de sociologie le voi începe abia săptămâna viitoare și o să te țin în curent cu toate peripețiile vieții mele în acest oraș jumătate oriental și jumătate occidental, cu o populație cosmopolită de români, bulgari, evrei, greci, sârbi, germani, francezi, italieni, ruși, macedoneni și unguri.

Din scrisoarea mea de azi și din cele ce-ți voiu mai scrie, vei vedea ce complex social interesant formează Bucureștii de azi, unde pe lângă superstițiile cele mai absurde, vei găsi altare mărețe în care oficiază spiritele cele mai nobile, mai pozitive, mai desinteresate,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
evistatransilvania.ro/mdr 1901-1932

subtile și mai profunde ale științei moderne.

Găsești aci pe lângă formele cele mai abjecte ale perversității și crimele importate din marile centre mondiale, sufletele cele mai idealiste, mai generoase și mai iubitoare de frumosul estetic și moral.

Nu vei găsi aci nicăierea luxoasele cafenele ale Vienei, Berlinului, Budapestei sau Parisului. In schimb vei găsi săli mari, un Ateneu plin totdeauna de un public înțelegător al formelor celor mai superioare și mai subtile ale artei muzicale.

Dar surpriza ta cea mai mare pe ziua de azi va fi atunci când vei afla descoperirea curioasă ce am făcut în acest mediu atât de interesant.

Mă hotărîsem să-mi mobilez un apartament pe care l'am închiriat în apropiere de Universitate, și-mi alesesem într'un magazin depe Calea Victoriei mobilierul în stil românesc. Ți voiu vorbi altădată de acest stil a cărui origine se pierde în frumusețile vechei arte tracice.

Dar închipuie-ți uimirea mea, când, ieri curățind împreună cu servitoarea un vechiu bahut, o aud scoțând o exclamație de mirare. Imi dădui imediat seama că ea descoperise, — făcând să joace un resort metalic — un mic

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

săltăraș secret, tăinuit subt o placă de bronz.

In săltăraș se afla un manuscris de douăzeci de file, scris românește. Știi că cunosc perfect de bine această limbă pe care am învățat-o acum un an, când îmi luasem angajamentul de-a ține un ciclu de conferințe în România.

N'o să-ți închipui desigur emoția mea, când răsfoind manuscrisul îmi dădui seama că mă aflam pus subit în fața celei mai senzaționale descoperiri a secolului, descoperirea doctorului Heraclide din București, asupra căruia circulau într'un timp acele fantastice versiuni în presa mondială.

Era — nici mai mult nici mai puțin — o descriere în toate amănuntele ei, a procedeului doctorului Heraclide pentru învierea morților.

In acest memoriu erau povestite pe larg toate încercările lui inițiale asupra diferitelor specii de animale, apoi asupra câtorva cadavre omenești și în sfârșit încoronarea grandioasei lui opere: învierea unui tânăr misterios, găsit asasinat chiar în curtea lui.

Prima mea mișcare după citirea emoționantului manuscris fu să iau repede trenul spre Roma pentru a expune totul înaintea academiei noastre de științe, dar după o oră de chibzuință, în care în mintea și în sufletul

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/morr1901-1932

„Am hotărît de comun acord să avem o întrevedere cu Ştefan", pag. 127.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

meu a avut loc o luptă grea, cum n'aşi mai dori s'o văd reînoindu-se vreodată în viaţa-mi, — am rupt manuscrisul aruncându-l în foc.

Par'că îţi văd indignarea! Da! Ştiu că-mi vei spune că am făcut un act de nebunie; că poate alţii vor spune că a fost şi un act de incorectitudine, deoarece nu eram eu stăpânul real al manuscrisului şi nici nu aveam căderea de a judeca valoarea descoperirii doctorului Heraclide.

Să nu uiţi însă de a ţine seama — înainte de a mă judeca — de mentalitatea mea, de concepţia mea despre viaţa în genere, şi mai cu deosebire de pasiunea mea pentru sociologie.

Cunoşti, desigur, grelele lucrări statistice cu care mă ocupam în timpul din urmă şi în special cele referitoare la problema care preocupă azi după războiu toate popoarele: *problema populaţiunii*, cu cele două feţe opuse ale ei: a *oligantropiei* şi a *hiperdemiei*.

Pe când, pe unii — cum sunt de exemplu germanii, italienii, — îi îngrijeşte prea marea creştere a populaţiei lor (hiperdemie) vedem pe alţii foarte îngrijaţi de descreşterea populaţiei (oligantropie).

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Problemele acestea datează, de sigur, de mult, din secolul al 18-lea depe vremea când tânărul și gravul călugăr puritan Maltus a ridicat-o în tot complexul ei în studiul său asupra *„Principiului populației"*.

Populația engleză pe vremea lui Maltus se înmulțea în proporții mari și pentru el problema hiperdemiei apărea foarte îngrijitoare ca și pentru mine, când am isprăvit de citit memoriul doctorului Heraclide în care se enunța marele eveniment pentru omenire: *moartea morții!*

Maltus s'a gândit firește la mijloacele de a preveni toate pericolele sociale care decurg din suprapopulație. El nu era dominat de gândul care obsedează azi mințile mai tuturor guvernelor: să aibă o populație cât mai numeroasă.

Maltus îmbrățișa problema în perspective mai largi. El nu se putea gândi la fenomenul înmulțirii fără limită a omenirii, fără a se fi gândit în acelaș timp și la mijlocul de-a o hrăni. Se convinsese însă că oamenii împinși de instinctul irezistibil al procreării — sădit în ei de natură — cresc în număr cu mult mai repede, ca alimentele necesare vieții lor. El calculase că oamenii se dublează la fie-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr_1901-1932

care 25 de ani, dar nu tot astfel şi alimentele, şi stabilise următoarea lege:

Pe când oamenii se desvoltă în progresie geometrică: 1, 2, 4, 8, 16, 32, 64... alimentele din contră cresc în acelaş timp în progresie aritmetică: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

S'a văzut apoi că Darwin a extins această lege şi la regnul animal, deducând cunoscutul său principiu al concurenţei vitale, a aceluiaş grozav „*struggle for life*" a luptei pentru existenţă care face pe om să fie lup pentru semenul său.

Nu era însă numai viziunea lui Maltus care m'a determinat să distrug opera căreea doctorul Heraclide consacrase viaţa lui întreagă.

Era un alt şir de constatări, personale ale mele, deduse din lungi cercetări şi calcule, care a fost factorul determinant în acţiunea mea de distrugere a manuscrisului. Statisticile mele mi-au arătat că dela apariţia pe pământ a omului (homo sapiens) a omului istoric (nu a celui preistoric) numărul oamenilor care au trăit pe pământ până azi este de 46,627,843,975,075,845 inşi.

Vei admite ca mine că e o cifră gigantică !

Rezultă din acest calcul că pe fiecare chi-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

lometru pătrat de pământ solid ar fi trăit azi (dacă nu muriau) 250,622,976 oameni, iar pe fiecare picior pătrat câte 5 inși.

Urmează iar de aci că pământul nostru reprezintă azi în realitate un imens cimitir.

Pe fiecare kilometru pătrat de pământ, la 10 morminte zac îngropate 1263 de cadavre.

Ei bine! Când m'am gândit la spectacolul ce l'ar fi prezentat omenirea cu cei 46.627.843.975.075,845 inși, trăind nemuritori și căutând fiecare din ei să se hrănească, am fost cuprins de groază.

M'a apucat par'că un fel de nebunie gândindu-mă în caz când se aplica descoperirea doctorului Heraclide — la țipetele și urletele miliardelor de oameni gonind toți, zi și noapte, ca halucinați, după un codru de pâine.

Spectacolul oamenilor hămesiți de foame, gonind în grupuri după o bucată de pâine, îl văzusem în miniatură în România, în timpul retragerii trupelor române în Moldova. Odată cu trupele fugea și populația civilă. Se răspândise de unele autorități vestea că nemții vor castra pe toți băeții români găsiți în teritoriul ocupat. Toți adolescenții fugeau înspăimântați, lihniți de foame după trenurile militare și civile. Din când în când, din trenuri li se arunca câteva bucăți de pâine mu-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr_1901-1932

cegăiță și atunci se putea vedea în toată oroarea lui, omul transformat în animal, luptând pentru existență.

Asemenea spectacol să mă ferească Dumnezeu de a-l mai vedea.

Imaginea întregii omeniri în delirul inaniției în urma aplicării metodei doctorului Heraclide — mă îngrozise.

Lord Byron, care s'a gândit la viitorul îndepărtat al omenirii, a avut și el visul cel mai grozav ce l'a putut visa vreodată o minte omenească.

Oamenii, goniți încet-încet din regiunile temperate și apoi equatoriale, prin răcirea pământului, se sfâșie între ei și rămân apoi numai doi, care și ei pier, sfâșiați unul de altul.

Cu aplicarea metodei lui Heraclide asupra învierii morților s'ar fi dat loc la un spectacol și mai grozav.

Omenirea ar fi fost prefăcută într'un imens balamuc, căci de murit nu murea nimeni și toți ar fi urlat ca lupii de foame.

Știu că mi s'ar fi putut aduce ca obiecțiune că însuși doctorul Heraclide găsise corectivul la marea nenorocire de care era amenințată omenirea, dacă indivizii, care o compun, deveneau nemuritori.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Cu câţiva ani înainte inventase un ser antimascul şi unul antifemel, graţie cărora omenirea putea fi eliberată — cum ar spune poetul român Eminescu de

„Acel instinct atât de van
Ce s'abate şi la păsări de vreo două ori pe an".

Făcând injecţii masive populaţiilor cu aceste seruri, s'ar fi micşorat natalitatea şi nu se mai punea atunci problema hiperdemiei.

Dar obiecţiunea aceasta numai nişte naivi ar fi putut să mi-o aducă, căci numai un naiv ar putea crede că oamenii ar putea vreodată renunţa la puterea supremă a acelui libido de care vorbeşte *Freud* şi care — ca o fatalitate sau ca un noroc providenţial — planează asupra omenirii nenorocite. Niciodată, în pustiul vieţii monotone, depe pământ, oamenii nu vor renunţa la plăcerile ce le procură libido-ul freud-ian.

* * *

Iată de ce, stăpânit de grozavă imagine a unei omeniri căzută în bestialitate din cauza unei eventuale nemuriri, am rupt manuscrisul doctorului Heraclide, aruncându-l în foc.

Lucrez acum la un „Imn morţii şi dragostei". Când va fi terminat, o să-l trimit revistei lui Virgilio Brocchi, unde-l vei putea citi

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Numai tu vei şti izvorul faptelor care mi-au sugerat ideea acestui imn în care glorific moartea alăturea de dragoste. Nu vorbi însă nimănui de aceste întâmplări.

Cu dragoste,
Luigi

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932